

**คู่มือการประสานงาน
กระบวนการด้านนิติบัญญัติ
การประสานงานกับองค์กร
อิสระตามรัฐธรรมนูญ
และองค์กรอื่น**

**สำนักประสานงานการเมือง
สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี**

ลำดับขั้นตอนการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในการแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์

๑. เมื่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติกล่าวเปิดการประชุมแล้ว จะกราบเรียนเชิญนายกรัฐมนตรีแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อที่ประชุม
๒. ประธานฯ จะให้สมาชิกอภิปรายแสดงข้อคิดเห็น เสนอข้อสังเกต ข้อเสนอต่าง ๆ เกี่ยวกับนโยบายที่คณะรัฐมนตรี รวมทั้งขอให้รัฐบาลเร่งแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ซึ่งจะก่อให้เกิดผลกระทบกับความสงบเรียบร้อยของประเทศ หรือความเดือดร้อนต่าง ๆ ของประชาชน
๓. เมื่อมีสมาชิกอภิปรายในจำนวนที่มากพอสมควรแล้ว ประธานฯ จะให้นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีชี้แจงและตอบปัญหาข้อซักถามต่าง ๆ ที่อยู่ในความรับผิดชอบหรือเกี่ยวข้องเพื่อสร้างความเข้าใจกับสมาชิก
๔. การกำหนดจำนวนวันและเวลาที่จะใช้ในการอภิปรายนั้น ประธานฯ จะเป็นผู้กำหนด โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและเนื้อหาของการอภิปรายว่าจะสมควรใช้มากน้อยเพียงใด (ได้แนบสถิติวันเวลาการอภิปรายที่ผ่านมา มาพร้อมนี้)
๕. เมื่อเสร็จสิ้นการอภิปรายของสมาชิกแล้ว ประธานฯ จะให้นายกรัฐมนตรีกล่าวขอบคุณ และชี้แจงต่อที่ประชุมอีกครั้งหนึ่ง แล้วประธานฯ จะปิดการประชุม

ลำดับขั้นตอนการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติในการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐

๑. เมื่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติกล่าวเปิดประชุมแล้ว จะกราบเรียนเชิญนายกรัฐมนตรีเสนอหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ ต่อที่ประชุม
๒. ประธานฯ จะให้สมาชิกอภิปรายแสดงข้อคิดเห็น เสนอข้อสังเกต ข้อเสนอแนะต่าง ๆ เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ รวมทั้งขอให้รัฐบาลเร่งแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ซึ่งจะก่อให้เกิดผลกระทบกับความสงบเรียบร้อยของประเทศหรือความเดือดร้อนต่าง ๆ ของประชาชน
๓. เมื่อมีสมาชิกอภิปรายในจำนวนที่มากพอสมควรแล้ว ประธานฯ จะให้นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีชี้แจงและตอบปัญหาข้อซักถามต่าง ๆ ที่อยู่ในความรับผิดชอบหรือเกี่ยวข้องเพื่อสร้างความเข้าใจกับสมาชิก
๔. การกำหนดจำนวนวันและเวลาที่จะใช้ในการอภิปรายนั้น ประธานฯ จะเป็นผู้กำหนด โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและเนื้อหาของการอภิปรายว่าจะสมควรใช้มากน้อยเพียงใด (ได้แนบสถิติวันเวลาการอภิปรายที่ผ่านมา มาพร้อมนี้ ตามเอกสาร ๑)
๕. เมื่อเสร็จสิ้นการอภิปรายแล้ว ประธานฯ จะขอมติจากที่ประชุมว่าจะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือไม่ โดยคะแนนเสียงรับหลักการจะต้องเป็นคะแนนเสียงข้างมากของที่ประชุม (ตามข้อบังคับ ข้อ ๖๑)
๖. แนวปฏิบัติที่ผ่านมา นายกรัฐมนตรีจะมอบหมายให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังหรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลังกล่าวสรุปในภาพรวมก่อนตั้งคณะกรรมการวิสามัญ
๗. ที่ประชุมจะตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยประธานจะถามรัฐมนตรีว่าจะเสนอจำนวนกรรมการทั้งหมดกี่คน ซึ่งในปีนี้นี้ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญจำนวน ๓๕ คน (ตามเอกสาร ๒) (สัดส่วนคณะรัฐมนตรี ๗ : ส.ส. ๒๘) ทั้งนี้ จะเสนอรายชื่อกรรมการได้ไม่เกินหนึ่งในห้าของจำนวนกรรมการทั้งหมด (ข้อบังคับข้อ ๘๐) พร้อมทั้งกำหนดให้แปรญัตติภายใน ๓๐ วัน แล้วปิดประชุม

**ลำดับขั้นตอนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
ในสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
(กรณีตั้งคณะกรรมการ)**

๑. เมื่อรัฐมนตรีแถลงหลักการและเหตุผลแห่งร่างพระราชบัญญัติต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติแล้วเสร็จ ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะเปิดโอกาสให้สมาชิกอภิปรายแสดงความคิดเห็น ซึ่งในการอภิปรายของสมาชิกดังกล่าว สมาชิกอาจจะมีการตั้งคำถามในประเด็นข้อสงสัยต่าง ๆ เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้รัฐมนตรีตอบในที่ประชุมสภา

๒. หลังจากที่มีการอภิปรายของสมาชิกได้สิ้นสุดลงแล้ว ประธานจะถามมติที่ประชุมว่าจะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้หรือไม่ ถ้าที่ประชุมลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ ประธานจะถามรัฐมนตรีในฐานะผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติว่าจะให้คณะกรรมการคณะใดพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ในวาระที่ ๒ ถ้ารัฐมนตรีเสนอให้พิจารณาโดยคณะกรรมการวิสามัญ และที่ประชุมสภามีได้เห็นเป็นอย่างอื่น ประธานจะถามรัฐมนตรีต่อไปว่าจะตั้งกรรมการจำนวนกี่คน และให้รัฐมนตรีเสนอรายชื่อกรรมการในส่วนของรัฐบาลต่อไป

๓. ในการเสนอรายชื่อกรรมการในส่วนของรัฐบาลนั้น รัฐมนตรีสามารถเสนอชื่อกรรมการได้ไม่เกิน ๑ ใน ๕ ของจำนวนกรรมการทั้งหมด

๔. โดยปกตินั้นคณะกรรมการจะมีจำนวน ๒๕ ท่าน (ในส่วนของรัฐบาล ๕ ท่าน สมาชิกสภานิติบัญญัติ ๒๐ ท่าน)

๕. ต่อจากนั้นประธานจะขอให้รัฐมนตรีกำหนดระยะเวลาในการแปรญัตติร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว (ตามข้อบังคับการประชุมฯ กำหนดให้มีการแปรญัตติภายใน ๗ วัน) ซึ่งรัฐมนตรีอาจขอให้มีการแปรญัตติภายใน ๗ วัน ตามข้อบังคับฯ ได้ แต่ถ้าสมาชิกมีความเห็นเกี่ยวกับการกำหนดวันแปรญัตติเป็นอย่างอื่นแตกต่างจากที่รัฐมนตรีเสนอ ประธานก็จะถามมติจากที่ประชุม

**ลำดับขั้นตอนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
ในสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
(กรณีตั้งคณะกรรมการการเต็มสภา)**

๑. เมื่อรัฐมนตรีแถลงหลักการและเหตุผลแห่งร่างพระราชบัญญัติต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติแล้วเสร็จ ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะเปิดโอกาสให้สมาชิกอภิปรายแสดงความคิดเห็น ซึ่งในการอภิปรายของสมาชิกดังกล่าว สมาชิกอาจจะมีการตั้งคำถามในประเด็นข้อสงสัยต่าง ๆ เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้รัฐมนตรีตอบในที่ประชุมสภา

๒. หลังจากที่มีการอภิปรายของสมาชิกได้สิ้นสุดลงแล้ว ประธานจะถามมติที่ประชุมว่าจะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้หรือไม่ ถ้าที่ประชุมลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ ประธานจะถามสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติว่าจะให้คณะกรรมการการคณะใดพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ในวาระที่ ๒ (ในขั้นตอนนี้จะต้องประสานเตรียมการล่วงหน้าเป็นการภายใน) เพื่อให้สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติท่านใดท่านหนึ่งเป็นผู้เสนอให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยคณะกรรมการการเต็มสภา (๓ วาระรวดในวันเดียวกัน) และสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติท่านนั้นจะขอผู้รับรอง (ญัตติที่เสนอให้พิจารณาโดยคณะกรรมการการวิสามัญเต็มสภา) ไม่น้อยกว่าสิบคนตามข้อบังคับโดยวิธียกมือขึ้นพันศีรษะ

๓. การพิจารณาในวาระที่ ๒ ขึ้นแปรญัตติ โดยปกติต้องแปรญัตติเป็นรายมาตรา เมื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่ ๒ เสร็จแล้ว สภานิติบัญญัติแห่งชาติจะพิจารณาต่อไปในวาระที่ ๓

๔. การพิจารณาในวาระที่ ๓ ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะลงมติว่าสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมายหรือไม่ โดยในวาระที่นี้จะไม่มีกรอภิปราย

๕. ร่างพระราชบัญญัติซึ่งสภานิติบัญญัติแห่งชาติลงมติในวาระที่ ๓ สมควรประกาศใช้เป็นกฎหมายแล้ว เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อลงพระปรมาภิไธยให้ประกาศใช้เป็นกฎหมายต่อไป

กระบวนการตอบกระทู้ถาม

กระบวนการตอบกระทู้ถามถือเป็นการประสานงานด้านนิติบัญญัติด้านหนึ่งที่มีความสำคัญยิ่งต่อการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งฝ่ายนิติบัญญัติจะใช้กระบวนการตอบกระทู้ถามในการตรวจสอบ ติดตาม ทำงานของรัฐบาลในเรื่องต่าง ๆ ข้อมูลในส่วนนี้จะนำเสนอให้ได้ทราบถึงความหมาย ลักษณะ และประเภทของกระทู้ถาม รวมถึงขั้นตอนการดำเนินงานของกระทู้ถาม ดังนี้

๑. ความหมาย

กระทู้ถาม คือ เรื่องหรือข้อที่ตั้งถาม ดังนั้น กระทู้ถามของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ก็คือข้อซักถามของสมาชิกฯ ที่มีต่อนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้ใดเกี่ยวกับงานในหน้าที่ ซึ่งถือเป็นการรับผิดชอบต่ออย่างหนึ่งของรัฐบาลที่มีต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติในฐานะผู้ควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน

ประเภทและลักษณะต้องห้ามของกระทู้ถาม

- กระทู้ถาม มี ๒ ประเภท คือ กระทู้ถามสดและกระทู้ถามทั่วไป
- กระทู้ถามแต่ละกระทู้ให้นั้ให้ตั้งถามได้เฉพาะคนเดียว และกระทู้ถามต้องไม่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดต่อไปนี้

- ๑) เป็นเชิงประชด เสียดสี หรือกลั่นแกล้งใส่ร้าย
 - ๒) เคลือบคลุมหรือเข้าใจยาก
 - ๓) เป็นเรื่องที่ได้ตอบแล้วหรือชี้แจงว่าไม่ตอบ
 - ๔) เป็นเรื่องที่มีประเด็นคำถามซ้ำกับกระทู้ถามซึ่งมีผู้เสนอมาก่อน
 - ๕) เป็นการให้ออกความเห็น
 - ๖) เป็นปัญหาข้อกฎหมาย
 - ๗) เป็นเรื่องที่ไม่มีความสำคัญ
 - ๘) เป็นเรื่องส่วนตัวของบุคคลใด เว้นแต่ที่เกี่ยวกับงานในหน้าที่ราชการ
- กระทู้ถามต้องชัดเจน ไม่ฟุ่มเฟือย วนเวียน ซ้ำซาก หรือมีลักษณะเป็นการ

อภิปราย

๒. ประเภทและลักษณะ

๒.๑ กระทุ้งถามสด เป็นกระทุ้งถามที่สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติถามนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้ใดตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ข้อ ๑๔๑ กำหนดว่า การตั้งกระทุ้งถามสด สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิตั้งกระทุ้งได้ครั้งละหนึ่งกระทุ้ง โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภาในวันประชุมที่มีวาระการตอบกระทุ้งถามก่อนเริ่มประชุมตามเวลาที่ประธานสภากำหนด โดยระบุชื่อเรื่องที่จะถามพร้อมระบุวัตถุประสงค์ว่าจะถามนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้ใดและต้องมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นเรื่องสำคัญที่อยู่ในความสนใจของประชาชน
- (๒) เป็นเรื่องที่กระทบถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน
- (๓) เป็นเรื่องเร่งด่วน

๒.๑.๑ หลักเกณฑ์การพิจารณาและการยื่นกระทุ้งถามสดของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

- การประชุมครั้งหนึ่ง ๆ ให้บรรจุกระทุ้งถามสดได้ไม่เกิน ๕ กระทุ้ง และให้จัดลำดับกระทุ้งถามสดไว้ก่อนกระทุ้งถามทั่วไป
- ในสัปดาห์ใดมีกระทุ้งถามสดที่ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติวินิจฉัยแล้วเกินจำนวน ๕ กระทุ้ง ให้ประธานสภาจับสลากให้เหลือเพียง ๕ กระทุ้ง ในจำนวน ๕ กระทุ้งนี้ หากปรากฏว่ามีกระทุ้งถามที่เป็นเรื่องทำนองเดียวกันให้กระทุ้งถามที่ถูกจับสลากขึ้นมาในลำดับหลังตกไป
- กระทุ้งถามสดที่ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติวินิจฉัยว่าถูกต้องตามหลักเกณฑ์และขั้นตอน ให้บรรจุเข้าระเบียบวาระกระทุ้งถามสด และแจ้งให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบทราบ
- กระทุ้งถามสดแต่ละกระทุ้งให้ถามด้วยวาจาได้เรื่องละไม่เกิน ๓ ครั้ง
- ในระหว่างการถามกระทุ้งถามสด หากประธานวินิจฉัยว่าคำถามข้อใดเข้าลักษณะต้องห้าม ๘ ประการ ให้ประธานมีอำนาจสั่งให้เปลี่ยนแปลงคำถาม

๒.๑.๒ ขั้นตอนการดำเนินการของกระทุ้งถามสด

- (๑) ประสานงานกับสำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อขอทราบข้อมูลเกี่ยวกับการยื่นกระทุ้งถามสดของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
- (๒) พิจารณาศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาสาระสำคัญของกระทุ้งถามสดตามข้อ (๑) เฉพาะเรื่องที่สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติถามนายกรัฐมนตรีว่าเกี่ยวข้องกับส่วนราชการใด และรองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีท่านใดเป็นผู้รับผิดชอบ พร้อมทั้งประสานแจ้งรองนายกรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องให้ทราบโดยเร็ว เพื่อจะได้เตรียมไปตอบชี้แจงในที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(๓) ทำบันทึกเสนอนายกรัฐมนตรีทราบและพิจารณาให้ความเห็นชอบมอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ตามข้อ (๒) ไปตอบชี้แจงกระทู้ถามสดในที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติแทนนายกรัฐมนตรี

(๔) ส่งหนังสือมอบหมายของนายกรัฐมนตรี ตามข้อ (๓) พร้อมทั้งโทรสารและประสานงานแจ้งให้รองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้รับมอบหมายให้ไปตอบชี้แจงกระทู้ถามสดแทนนายกรัฐมนตรีและสำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติทราบ

(๕) ติดตามการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติเกี่ยวกับการพิจารณากระทู้ถามสดเพื่อสรุปประเด็นเสนอเลขาธิการนายกรัฐมนตรีทราบ

๒.๒ กระบวนการทั่วไป เป็นกระบวนการที่สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติถามนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้ใดเพื่อให้ตอบในที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๒.๒.๑ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการพิจารณาและการยื่นกระทู้ถามทั่วไป

- การตั้งกระทู้ถามทั่วไปให้เสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยมีข้อความเป็นคำถามในข้อเท็จจริงหรือนโยบาย

ข้อเท็จจริงที่อ้างประกอบกระทู้ถามทั่วไปต้องเป็นข้อเท็จจริงที่ผู้ตั้งกระทู้ถามรับรองว่าถูกต้อง แม้ไม่ได้ยืนยันรับรองไว้ในกระทู้ถามทั่วไปก็ตาม และถ้าจำเป็นจะต้องมีคำชี้แจงประกอบให้ระบุแยกเป็นส่วนต่างหาก

- ให้บรรจุกระทู้ถามเข้าระเบียบวาระการประชุมภายใน ๑๕ วันนับตั้งแต่วันที่ส่งไปยังรัฐมนตรี

- การประชุมครั้งหนึ่ง ๆ ให้บรรจุกระทู้ถามทั่วไปไม่เกิน ๕ กระทู้ แต่ถ้าหากมีกระทู้ถามทั่วไปรอบรรจุระเบียบการประชุมจำนวนมาก ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะบรรจุกระทู้ถามทั่วไปเกินกว่านี้ก็ได้

- การประชุมครั้งหนึ่ง ๆ ไม่ให้ผู้ตั้งกระทู้ถามทั่วไปคนเดียวถามเกินกว่าหนึ่งกระทู้ เว้นแต่ไม่มีกระทู้ถามของสมาชิกอื่นเหลืออยู่

- กระทู้ถามที่รัฐมนตรีได้ตอบแล้ว ผู้ตั้งกระทู้ถามมีสิทธิซักถามได้อีกหนึ่งครั้ง เว้นแต่จะขอซักถามต่อไปเพราะคำตอบยังไม่หมดประเด็นและประธานอนุญาต

๒.๒.๒ การตอบและการเลื่อนกระทู้ถาม

- ให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบในการบริหารราชการแผ่นดินเรื่องนั้นเป็นผู้ตอบ เว้นแต่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีนั้นไม่อยู่หรือติดราชการสำคัญจะมอบหมายให้รัฐมนตรีอื่นเป็นผู้ตอบกระทู้ถามนั้นได้ โดยแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรต่อประธานสภาฯ ก่อนถึงระเบียบวาระการพิจารณากระทู้ถาม

ในการตอบกระทู้ถามรัฐมนตรีจะขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามก็ได้ แต่ต้องชี้แจงเหตุผลในที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ หรือแจ้งล่วงหน้าเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภา และให้กำหนดว่าจะตอบได้เมื่อใด

- การตอบกระทู้ถามของนายกรัฐมนตรีต้องชัดเจน ไม่ฟุ้งเฟ้อยวนเวียน ซ้ำซาก หรือมีลักษณะเป็นการอภิปราย

๒.๒.๓ การถอนและการตกไปของกระทู้ถาม

- ผู้ตั้งกระทู้ถามมีสิทธิถอนกระทู้ถามเมื่อใดก็ได้ และเมื่อถึงระเบียบวาระกระทู้ถามของผู้ใด ถ้าผู้ตั้งกระทู้ถามไม่ถามหรือไม่อยู่ในที่ประชุมให้ถือว่ากระทู้ถามนั้นตกไป

- กระทู้ถามใดที่สมาชิกภาพของผู้ตั้งกระทู้ถามสิ้นสุดลง ให้ถือว่ากระทู้ถามนั้นตกไป

- กระทู้ถามใดที่รัฐมนตรียังไม่ตอบให้เป็นตกไป เมื่อคณะรัฐมนตรีทั้งคณะพ้นจากตำแหน่ง

๒.๒.๔ ขั้นตอนการดำเนินการของกระทู้ถามทั่วไป

เมื่อสำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติส่งกระทู้ถามทั่วไปมาให้สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี สำนักประสานงานการเมืองจะดำเนินการดังนี้

(๑) พิจารณาศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาสาระสำคัญของกระทู้ถามทั่วไปที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติส่งมาว่าเรื่องที่ถามเกี่ยวข้องกับส่วนราชการใด และรองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีท่านใดเป็นผู้รับผิดชอบ โดยทั่วไปกระทู้ถามที่สมาชิกถามนายกรัฐมนตรี แต่ละเรื่องจะเกี่ยวข้องกับรองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีหลายท่าน

(๒) จัดทำบันทึกเสนอเลขาธิการนายกรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบส่งกระทู้ถามทั่วไป ตามข้อ (๑) ให้รองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องพิจารณายกร่างคำตอบในส่วนที่เกี่ยวข้องแล้วแจ้งผลให้สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีทราบ เพื่อจะได้ดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ ให้แจ้งผลคำตอบภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ส่งไปยังรัฐมนตรี (ตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๑๔๘) พร้อมทั้งให้เตรียมไปตอบชี้แจงในที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อมีการบรรจุในระเบียบวาระการประชุมฯ แล้ว ทั้งนี้ ต้องแจ้งให้สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติทราบด้วยว่าสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้ส่งกระทู้ถามดังกล่าวไปให้รองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องพิจารณายกร่างคำตอบและเตรียมตอบชี้แจงในที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อมีการบรรจุในระเบียบวาระการประชุมฯ แล้ว

(๓) รวบรวมร่างคำตอบกระทู้ถามที่รองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ตามข้อ (๒) ส่งมาให้ เมื่อครบแล้วจะนำมาพิจารณาศึกษาวิเคราะห์ ปรับปรุงแก้ไข และเรียบเรียงประมวลเป็นคำตอบที่ถูกต้องสมบูรณ์ครอบคลุมครบถ้วนทุกประเด็นคำถาม

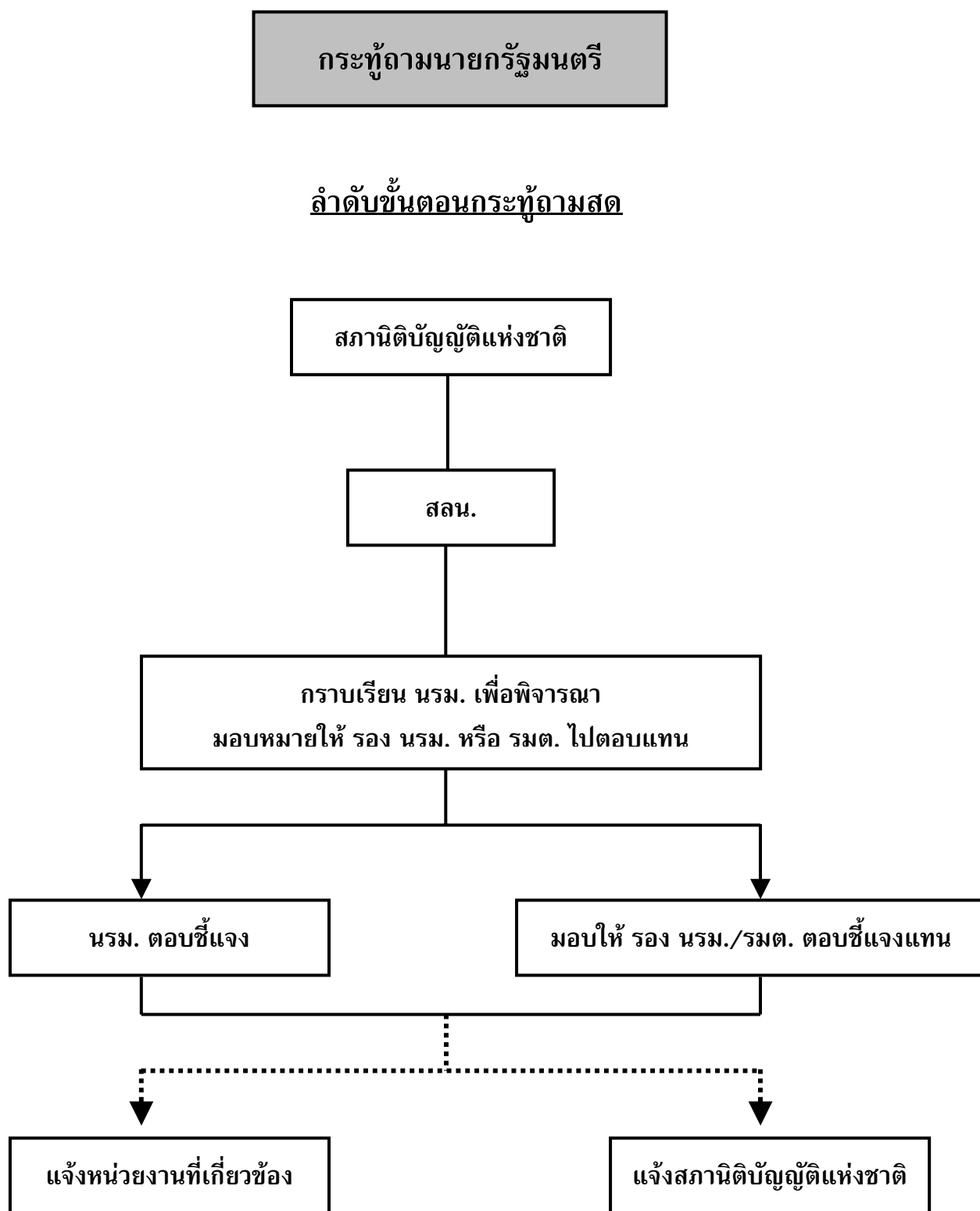
(๔) นำคำตอบกระทู้ถาม ตามข้อ (๓) เสนอนายกรัฐมนตรีทราบ และพิจารณาให้ความเห็นชอบ

ทั้งนี้ หากกระทู้ถามดังกล่าวบรรจุในระเบียบวาระการประชุม สภานิติบัญญัติแห่งชาติแล้ว นายกรัฐมนตรีจะมอบหมายรองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ไปตอบชี้แจงในที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติแทนนายกรัฐมนตรี

(๕) ส่งคำตอบกระทู้ถามที่นายกรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว ตามข้อ (๔) ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีดำเนินการต่อไป

ทั้งนี้ หากกระทู้ถามดังกล่าวบรรจุในระเบียบวาระการประชุม สภานิติบัญญัติแห่งชาติแล้วจะส่งหนังสือมอบหมายของนายกรัฐมนตรี ตามข้อ (๔) พร้อมทั้ง โทรสารและประสานงานแจ้งรองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้รับมอบหมายให้ไป ตอบชี้แจงกระทู้ถามแทนนายกรัฐมนตรีและสำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติทราบ โดยเร็ว (ก่อนมีการพิจารณาในที่ประชุมฯ) และจะต้องติดตามการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เกี่ยวกับการพิจารณากระทู้ถามทั่วไป เพื่อสรุปประเด็นเสนอเลขาธิการนายกรัฐมนตรีทราบ

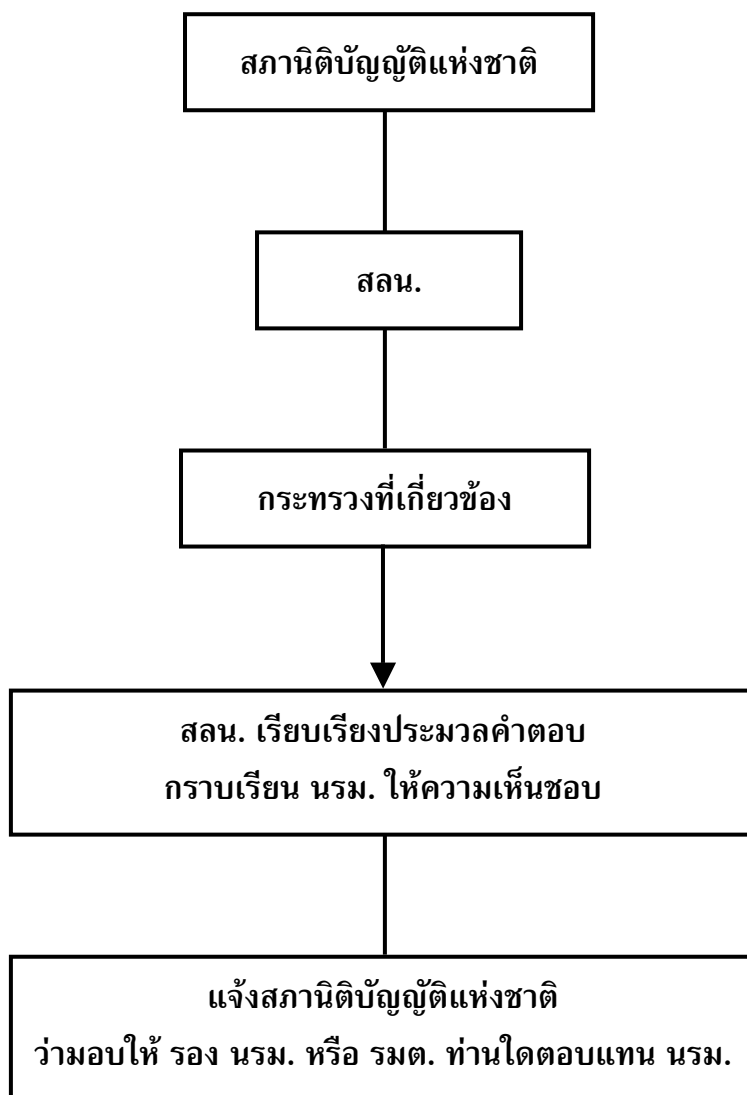

หมายเหตุ

๑. จะทราบคำถามในวันพฤหัสบดีเวลาประมาณ ๑๐.๐๐ น.
๒. จะต้องแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสภานิติบัญญัติแห่งชาติทราบก่อนเวลา ๑๓.๐๐ น.

กระทู้ถามนายกรัฐมนตรี

ลำดับขั้นตอนกระทู้ถามทั่วไป

ญัตติ

ญัตติ คือ ข้อเสนอใด ๆ ที่มีความมุ่งหมายเพื่อให้สภาฯ ลงมติหรือวินิจัยชี้ขาดว่าจะให้ปฏิบัติอย่างไร ซึ่งในการเสนอเรื่องราวต่าง ๆ เพื่อให้ที่ประชุมสภาฯ พิจารณานั้น จะต้องเสนอเป็นญัตติ ญัตติจึงเปรียบเสมือนกลไกอย่างหนึ่งในการดำเนินงานของรัฐสภา เพราะญัตติทุกเรื่องย่อมมีจุดมุ่งหมายอยู่ในตัวอันทำให้รู้ถึงประโยชน์หรือผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นได้ด้วย ญัตติจึงมีความสำคัญต่อการดำเนินงานของรัฐสภา โดยสรุปได้ ๓ ประการ ดังนี้

๑. เป็นกลไกในการตรากฎหมาย กฎหมายที่เสนอต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณานั้น ไม่ว่าจะเป็นกฎหมายที่เสนอโดยฝ่ายบริหาร หรือฝ่ายนิติบัญญัติ จะต้องเสนอเป็นร่างพระราชบัญญัติ อันเป็นญัตติที่จะก่อให้เกิดผลเป็นกฎหมายใช้บังคับต่อไป

๒. เป็นกลไกในการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งรัฐธรรมนูญได้กำหนดให้ฝ่ายนิติบัญญัติสามารถกระทำได้คือ การเสนอญัตติเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีเป็นรายบุคคลอันเป็นวิธีการควบคุมที่เด็ดขาด ซึ่งจะมีผลให้รัฐมนตรีต้องพ้นจากตำแหน่ง การเสนอญัตติดังกล่าวนับเป็นกลไกที่สำคัญยิ่งในการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน

๓. เป็นกลไกในการควบคุมสภา ในการประชุมสภาฯ นั้น มีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อตกลงในการดำเนินงานของสภาฯ ร่วมกัน สมาชิกผู้เข้าร่วมประชุมที่มีประสิทธิภาพและมุ่งหวังความสำเร็จอย่างเป็นประชาธิปไตย ญัตติจึงเข้ามามีส่วนเป็นกลไกเพื่อให้การประชุมสภาฯ บรรลุความมุ่งหมาย โดยญัตติต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับระเบียบวิธีการประชุมจะนำมาซึ่งความสะดวกสามารถรักษาสภาพประโยชน์ของสภาฯ ปกป้องการฉวยโอกาสและสร้างความเป็นประชาธิปไตย ลักษณะการเสนอญัตติ โดยปกติจะกำหนดไว้ในข้อบังคับการประชุมสภาฯ ทุกฉบับ ซึ่งส่วนใหญ่จะจำแนกออกเป็น ๒ ประเภท

ลักษณะการเสนอญัตติ

ญัตติที่เสนอด้วยวาจา ญัตติที่สามารถเสนอได้ด้วยวาจานั้น จะต้องเป็นญัตติซึ่งข้อบังคับการประชุมกำหนดไว้ว่าให้เสนอด้วยวาจาได้ เช่น

- (๑) ญัตติขอให้ศึกษาหรือพิจารณาเป็นเรื่องด่วน
- (๒) ญัตติขอให้เปลี่ยนระเบียบวาระการประชุม

- (๓) ยุติขอให้งดมติให้จดยางงานการประชุมลับครั้งใดทั้งหมดหรือแต่เพียงบางส่วน
- (๔) ยุติขอให้งดมติห้ามโฆษณาข้อความอันเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญของแผ่นดินที่ได้เปล่าหรือปรากฏในการประชุม
- (๕) ยุติขอแปรญัตติเฉพาะเรื่องที่มีใช้ร่างพระราชบัญญัติ
- (๖) ยุติขอให้รวมระเบียบวาระการประชุมที่เป็นเรื่องเดียวกัน ทำนองเดียวกัน หรือเกี่ยวเนื่องกันเพื่อพิจารณาพร้อมกัน
- (๗) ยุติขอให้ส่งปัญหาใดไปยังคณะกรรมการธิการเพื่อพิจารณา
- (๘) ยุติขอให้บุคคลใดส่งเอกสารหรือมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น
- (๙) ยุติขอให้รวมหรือแยกประเด็นพิจารณาหรือลงมติ
- (๑๐) ยุติขอให้เลื่อนการปรึกษาหรือการพิจารณา
- (๑๑) ยุติขอให้เปิดอภิปราย
- (๑๒) ยุติขอให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษาหรือพิจารณา
- (๑๓) ยุติเสนอวิธีลงคะแนนเสียงในการออกเสียงลงคะแนนโดยเปิดเผยหรือลับ
- (๑๔) ยุติขอให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ โดยคณะกรรมการที่สภาฯ ตั้งหรือกรรมการเต็มสภา
- (๑๕) ยุติขอให้งดใช้ข้อบังคับการประชุมข้อใดข้อหนึ่งหรือทั้งหมดหรือบางส่วน เป็นการชั่วคราวเฉพาะกรณี
- (๑๖) ยุติที่ประธานอนุญาตตามที่เห็นสมควร

ญัตติที่เสนอเป็นหนังสือ โดยทั่ว ๆ ไปแล้ว ญัตติต้องเสนอเป็นหนังสือ ซึ่งญัตติที่กำหนดให้เสนอเป็นหนังสือนี้มักจะเป็นญัตติที่สำคัญ เพื่อที่สมาชิกจะได้มีโอกาสนำไปศึกษาล่วงหน้า อันมีลักษณะเป็นญัตติหลักในตัวญัตตินั้นเอง ได้แก่

- (๑) ญัตติร่างพระราชบัญญัติ
- (๒) ญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ
- (๓) ญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไป เพื่อลงมติไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีเป็นรายบุคคล
- (๔) ญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไป
- (๕) ญัตติขอให้วินิจฉัยให้สมาชิกพ้นจากสมาชิกภาพ
- (๖) ญัตติขอให้ปล่อยสมาชิกผู้ถูกคุมขัง
- (๗) ญัตติขอให้สมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลง
- (๘) ญัตติขอให้วินิจฉัยร่างพระราชบัญญัติที่มีข้อความขัดแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

(๙) ยุติข้อขอให้ประชุมลับ

(๑๐) ยุติข้อให้กรรมการกระทำการ หรือพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภา

(๑๑) ยุติข้อให้ยกเว้นพระราชบัญญัติ ซึ่งต้องยับยั้งไปขึ้นพิจารณาใหม่

(๑๒) ยุติมติความรัฐธรรมนูญ

(๑๓) ยุติมติความข้อบังคับการประชุม

(๑๔) ยุติมติแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ

(๑๕) ยุติมติด่วน

(๑๖) ยุติมติทั่วไปหรือญัตติธรรมดา

ผู้มีสิทธิเสนอญัตติ

บุคคลที่มาร่วมประชุมในองค์กรนิติบัญญัตินั้นประกอบด้วยบุคคลหลายฝ่าย ฝ่ายนิติบัญญัติ ได้แก่ สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ฝ่ายบริหาร ได้แก่ คณะรัฐมนตรี นอกจากนั้นยังประกอบด้วยบุคคลภายนอก ซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้เป็นกรรมการวิสามัญ และผู้ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีให้ชี้แจงข้อเท็จจริงหรือตอบข้อซักถามของสมาชิก ให้สภาพิจารณาได้ เพราะถือว่าสมาชิกสภา เป็นตัวแทนของประชาชนทำหน้าที่อยู่แล้ว และในบรรดาผู้มีสิทธิเสนอญัตตินั้น ก็เชื่อว่าจะสามารถเสนอญัตติทุกญัตติได้ การเสนอญัตติจะต้องกระทำตามรัฐธรรมนูญและข้อบังคับการประชุมได้กำหนดไว้โดยเฉพาะเท่านั้น

การพิจารณาญัตติของสภา นั้น สมาชิกทุกคนมีสิทธิที่จะอภิปรายแม้ว่าจะไม่ได้เป็นผู้เสนอญัตติหรือรับรองญัตติก็ตาม แต่โดยทั่วไปข้อบังคับการประชุมจะกำหนดไว้ให้ผู้เสนอญัตติได้รับการพิจารณาให้อภิปรายก่อน

จำนวนผู้เสนอญัตติ

จำนวนผู้เสนอญัตติเป็นเงื่อนไขสำคัญอย่างหนึ่งในการเสนอญัตติ ซึ่งโดยทั่วไปการเสนอญัตติใด ๆ สามารถเสนอได้โดยผู้เสนอหนึ่งคนขึ้นไป แต่ญัตติบางญัตติกำหนดจำนวนผู้เสนอขั้นต่ำไว้ว่าจะต้องมีจำนวนเท่าใด เช่น ยุติข้อเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรี จะกำหนดจำนวนสมาชิกผู้เสนอเป็นจำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๕ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร เป็นต้น จำนวนผู้เสนอญัตตินี้ไม่มีการจำกัดจำนวนคงกำหนดไว้เฉพาะจำนวนขั้นต่ำสุด ส่วนจำนวนเพดานชั้นสูงมิได้กำหนดไว้ ซึ่งผู้ที่เข้าชื่อเสนอญัตติทุกคนจะมีฐานะเป็นผู้เสนอญัตติเท่าเทียมกัน

ผู้รับรองญัตติ

ในการเสนอญัตติเพื่อให้ที่ประชุมสภาฯ พิจารณานั้น โดยทั่วไปจะต้องมีผู้รับรองญัตติ การรับรองญัตติเป็นการแสดงให้เห็นว่ามีผู้อื่นสนใจและประสงค์จะให้มีการพิจารณาญัตตินั้น สมาชิกของสภาฯ ทุกคนเป็นผู้มีสิทธิรับรองญัตติซึ่งตนไม่ได้เป็นผู้เสนอได้ ในการเสนอญัตติต่อที่ประชุมสภาฯ โดยทั่ว ๆ ไปนั้น จะกำหนดให้มีผู้รับรองไม่น้อยกว่า ๕ คน แต่ถ้ามีบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญหรือข้อบังคับการประชุมไว้เป็นอย่างอื่นก็ต้องดำเนินการตามบทบัญญัตินั้น มิฉะนั้นญัตตินั้นจะต้องตกไป

การแก้ไขเพิ่มเติมญัตติ

เมื่อได้เสนอญัตติไปแล้ว ถ้ามีผู้เสนอญัตติพิจารณาเห็นว่าญัตติที่ได้เสนอไปนั้น มีบางส่วนควรแก้ไขเพิ่มเติม อาจจะเป็นข้อมูลที่ไม่ถูกต้องหรือการใช้ถ้อยคำไม่เหมาะสม หรือแม้กระทั่งต้องการจะเปลี่ยนประเด็นสำคัญในญัตติ หากญัตตินั้นประธานสภาฯ ยังไม่ได้สั่งบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุม ผู้เสนอญัตติย่อมจะขอแก้ไขเพิ่มเติมญัตตินั้นได้ แต่หากประธานสภาฯ สั่งบรรจุญัตตินั้นเข้าระเบียบวาระประชุมแล้ว การแก้ไขเพิ่มเติมจะกระทำได้อย่างไรได้รับความยินยอมจากที่ประชุม ซึ่งส่วนใหญ่ที่ประชุมจะให้ความยินยอม เพราะเป็นเพียงการแสดง ความยินยอมให้แก้ไขข้อความในญัตติให้เป็นไปตามความประสงค์ของผู้เสนอญัตติเท่านั้น มิได้แสดงว่าที่ประชุมเห็นชอบด้วยกับข้อความที่ขอแก้ไขเพิ่มเติมนั้น เมื่อถึงการพิจารณาญัตติส่วนที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมสมาชิกในที่ประชุมอาจจะขอแปรญัตติเป็นอย่างอื่นก็ได้

การพิจารณาญัตติ

ญัตติต่าง ๆ เมื่อเสนอโดยถูกต้องแล้ว ประธานสภาฯ ก็จะนำเข้าสู่การพิจารณาของที่ประชุมตามกระบวนการพิจารณาญัตติแต่ละชนิด

ก. การอภิปราย ในการแปรญัตตินั้น ประธานสภาฯ จะเปิดโอกาสให้ที่ประชุมได้อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น สนับสนุนหรือคัดค้านในประเด็นของญัตติ เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจร่วมกัน ทั้งนี้ การอภิปรายจะต้องกระทำภายใต้ระเบียบข้อบังคับการประชุมของสภาฯ ที่ได้วางไว้

ข. แปรญัตติ คือ การแก้ไขเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงค่าหรือข้อความหรือรายละเอียดในญัตติ โดยยังคงประเด็นของญัตติไว้ตามเดิม ค่าหรือข้อความที่แก้ไขเปลี่ยนแปลงนั้น เรียกว่า “ค่าแปรญัตติ”

การแปรญัตติมีประโยชน์มาก เพราะเป็นการทำให้สภาฯ ได้ข้อตกลงที่เหมาะสม และสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของที่ประชุม ก่อนจะลงมติ หากไม่เปิดโอกาสให้มีการแปรญัตติ ก็จะทำให้การพิจารณาญัตติต่าง ๆ ไม่คล่องตัว เพราะที่ประชุมอาจจะไม่เห็นด้วยกับญัตตินั้น เพียงเพราะคำหรือข้อความบางตอนเท่านั้น หรือที่ประชุมอาจจำต้องเห็นด้วยกับญัตตินั้น ทั้ง ๆ ที่ต้องการคำหรือข้อความที่เหมาะสมกว่านั้น

การแปรญัตติกระทำได้ ๓ วิธี คือ

- (๑) การเติมคำหรือข้อความ
- (๒) การตัดคำหรือข้อความ
- (๓) การเปลี่ยนคำหรือข้อความ

ค. การลงมติหรือการออกเสียงลงคะแนน เมื่อการอภิปรายในญัตตินั้น ๆ สิ้นสุดลง ประธานสภาฯ จะขอมติจากที่ประชุมตามวิธีการที่ข้อบังคับการประชุมสภาฯ ได้กำหนดไว้ เมื่อสมาชิกลงมติเรียบร้อยแล้วก็จะมีการนับคะแนนเสียง และประธานสภาฯ จะประกาศมติต่อที่ประชุมทันที เพื่อที่ประชุมจะได้ทราบผลของการพิจารณาญัตตินั้นว่าผ่านการพิจารณาของสภาฯ หรือตกไป

การดำเนินการงานญัตติ

๑. ญัตติใดบรรจุระเบียบวาระของรัฐสภาแล้ว คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรจะมีมติมอบหมายให้รัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ตอบญัตติ แล้วส่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบในที่ประชุมคณะรัฐมนตรี

๒. คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรแจ้งให้รัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องชี้แจงต่อที่ประชุมคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพร้อมเอกสาร (หรือจัดทำข้อมูลมอบให้ปสส. เพื่ออภิปรายสนับสนุนในสภาฯ)

๓. สำนักประสานงานการเมือง สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี แจ้งให้รัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องชี้แจงต่อที่ประชุมสภาฯ

งานกรรมาธิการของสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา

ความเป็นมา

ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๙๔ และข้อ ๙๕ และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๙๐ และข้อ ๙๑ ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎร และกรรมการของวุฒิสภา ไว้ในลักษณะเดียวกันว่า เมื่อคณะกรรมการได้กระทำกิจการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ตามอำนาจหน้าที่ หรือตามที่สภา/วุฒิสภามอบหมายแล้วเสร็จให้รายงานต่อสภา/วุฒิสภา และในการพิจารณาของคณะกรรมการหากมีข้อสังเกตที่คณะรัฐมนตรีควรทราบหรือควรปฏิบัติ ก็ให้บันทึกข้อสังเกตดังกล่าวไว้ในรายงานของคณะกรรมการเพื่อให้สภา/วุฒิสภาพิจารณา ในกรณีที่สภา/วุฒิสภาเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการให้ประธานสภา/ประธานวุฒิสภาส่งรายงานและข้อสังเกตไปยังคณะรัฐมนตรีทราบหรือปฏิบัติตามข้อสังเกตนั้น

ลักษณะการปฏิบัติ

ในทางปฏิบัติการเสนอญัตติ รายงาน และข้อสังเกตของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา จะมี ๒ ลักษณะ คือ

๑. **ลักษณะที่ ๑** จะเป็นกรณีที่สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาได้ส่งญัตติ รายงาน หรือข้อสังเกตของคณะกรรมการสามัญหรือวิสามัญ มาเพื่อให้รัฐบาลพิจารณาดำเนินการ ซึ่งเป็นไปตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา ที่กล่าวไปแล้วข้างต้น สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะเป็นหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการ

๒. **ลักษณะที่ ๒** เป็นกรณีที่คณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎร/วุฒิสภา ได้พิจารณาหรือศึกษาเรื่องใด ๆ เสร็จแล้ว ส่งผลการพิจารณาหรือผลการศึกษารายงานนายกรัฐมนตรีได้รับทราบหรือพิจารณาโดยตรงเป็นลำดับแรก โดยไม่ผ่านกระบวนการพิจารณาของที่ประชุมสภา/วุฒิสภา ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากความประสงค์ของคณะกรรมการที่ต้องการให้นายกรัฐมนตรีได้รับทราบและพิจารณาผลการพิจารณา/ผลการศึกษาโดยตรง เพื่อความรวดเร็ว

ขั้นตอนการดำเนินการ

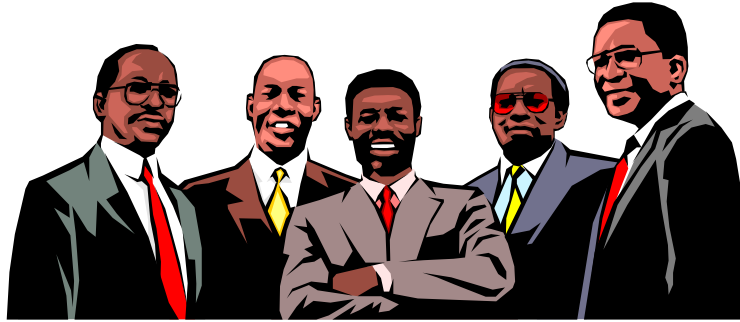
หากเป็นงานลักษณะที่ ๑ ซึ่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีรับผิดชอบ จะดำเนินการตามวิธีปฏิบัติและขั้นตอนการดำเนินการ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๘ หากเป็นงานลักษณะที่ ๒ ที่กลุ่มประสานงานการเมือง ๒ รับผิดชอบ จะดำเนินการดังนี้

๑. รับเรื่องจากคณะกรรมการสิทธิการของสภาผู้แทนราษฎร/วุฒิสภา
๒. วิเคราะห์ หาข้อมูล กฎ ระเบียบ กฎหมาย หรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณาสั่งการของเลขาธิการนายกรัฐมนตรี หรือรองเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ที่เลขาธิการนายกรัฐมนตรีมอบหมาย
๓. ส่งเรื่องให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องพิจารณา และรายงานนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายได้รับทราบ
๔. เมื่อส่วนราชการที่เกี่ยวข้องแจ้งผลการพิจารณามาให้ทราบ จะนำผลการพิจารณาดังกล่าวเสนอนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายสั่งการก่อนแจ้งผลการพิจารณาให้คณะกรรมการสิทธิการของสภาผู้แทนราษฎร/วุฒิสภาได้รับทราบ

การดำเนินการเกี่ยวกับงานตามข้อหารือของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎรสมัยสามัญทั่วไปหรือสมัยสามัญนิติบัญญัติ บางครั้งจะมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หยิบยกเรื่องซึ่งเป็นปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน หรือเรื่องที่เป็นที่สนใจของประชาชนโดยทั่วไป ขึ้นหารือในที่ประชุมของสภาผู้แทนราษฎรเพื่อให้ปัญหาได้รับการแก้ไข หากประธานสภาผู้แทนราษฎรหรือประธานในที่ประชุมเห็นว่าเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนายกรัฐมนตรี ก็จะส่งเรื่องดังกล่าวมาเพื่อนายกรัฐมนตรีได้พิจารณาดำเนินการตามที่เห็นสมควร ซึ่งเรื่องลักษณะนี้จะมีขั้นตอนการดำเนินการเช่นเดียวกับเรื่องที่ คณะกรรมการสิทธิการของสภาผู้แทนราษฎร/วุฒิสภา ส่งมาเพื่อกราบเรียนนายกรัฐมนตรี

คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร (วิป)

ในระบบการเมืองประเทศไทยเพิ่งมีคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร (วิปรัฐบาล) อย่างเป็นทางการ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๖ และหลังจากนั้นก็ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร (วิปรัฐบาล) เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน แต่ในระบบการเมืองต่างประเทศ เช่น อังกฤษ ซึ่งเป็นต้นแบบในการปกครองระบบรัฐสภานั้น มีมานานแล้ว หรือแม้แต่ระบบการเมืองอเมริกาก็มีเช่นกัน ซึ่งเรียกว่า “Whip”

บทบาทของ “วิป” (Whip) ในระบบรัฐสภาอังกฤษ

ความหมายของคำว่า “วิป” (Whip) ในระบบการปกครองแบบรัฐสภาของอังกฤษ ซึ่งเป็นคำกริยา แปลว่า เหวี่ยงโดยเร็ว หรือเฆี่ยน และเป็นคำนาม แปลว่า ไม้เรียวหรือแส้ เมื่อนำมาใช้กับบุคคล หมายถึง ผู้ที่ใช้แส้ในกิจการบางอย่าง

คำว่า “วิป” ได้ถูกนำมาใช้กับสมาชิกผู้มีหน้าที่ดำเนินงานต่าง ๆ ของพรรคในการรักษาระเบียบวินัย คอยดูแลให้สมาชิกเข้านั่งในที่ประชุมหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า “วิป” จะทำหน้าที่เป็นผู้ควบคุมคะแนนเสียงในสภาผู้แทนราษฎร เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับพรรคว่าการดำเนินงานด้านสภาผู้แทนราษฎรจะเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและราบรื่นเท่าที่จะเป็นไปได้

“วิป” (Whip) ในระบบรัฐสภาของอังกฤษ คือ พรรคทุกพรรคในสภาสามัญมีคณะเจ้าหน้าที่เรียกว่า ผู้คุมคะแนนเสียงในสภาหรือวิป (Whip) โดยหัวหน้าพรรคจะเป็นผู้แต่งตั้งผู้คุมเสียงในสภาจากบรรดาสมาชิกของพรรคที่มีอยู่ในสภา เอ็ดมันด์ เบิร์ก (Edmund Burke) เป็นผู้ใช้คำว่า Whip เป็นคนแรก ในปี ค.ศ. ๑๗๖๙ เพื่อเปรียบเทียบกับกราล่าสุนัขจิ้งจอก ซึ่งในการล่าจะต้องรวบรวมสุนัขที่ใช้ล่าสุนัขจิ้งจอกที่กระจัดกระจายให้รวมกันเป็นฝูง (Whippers-in) ผู้คุมเสียงในสภาหรือวิปมีหน้าที่ความรับผิดชอบต่อหัวหน้าพรรค ดังนี้

๑. สร้างความมั่นใจให้กับการดำเนินงานของพรรคในสภาว่าจะเป็นไปได้ด้วยความราบรื่นเท่าที่จะเป็นไปได้

๒. ผู้คุมเสียงของพรรคต่าง ๆ จะทำงานร่วมกันเพื่อเตรียมการดำเนินงานในหน้าที่ของรัฐสภาตามความประสงค์ของหัวหน้าพรรคต่าง ๆ มีการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์กันเป็นอันมากในขณะทำการตกลงกันในรายละเอียด เมื่อไม่สามารถทำความตกลง “ผ่านช่องทางปกติ”

๓. เป็นตัวกลางระหว่างหัวหน้าพรรคและลูกพรรคที่อยู่ในสภา โดยทำให้หัวหน้าพรรคตระหนักถึงความรู้สึกและปฏิกิริยาของบรรดาสมาชิกสภา พร้อมกันนั้นก็ให้คำแนะนำแก่บรรดาสมาชิกสภาได้ทราบถึงความปรารถนาและปัญหาต่าง ๆ ของหัวหน้าพรรคด้วย ผู้คุมเสียงในสภาอยู่ในฐานะพิเศษที่จะประเมินความสามารถและท่าทีของสมาชิกสภา และตรวจตรามิให้ละเลยการพิจารณาขอเลื่อนตำแหน่งของสมาชิกสภา

คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร (วิปรัฐบาล) กับกระบวนการนิติบัญญัติไทย

โครงสร้างและองค์ประกอบ

ตามหลักฐานที่ปรากฏ คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร (วิปรัฐบาล) หรือมีชื่อย่อว่า ปสส. ได้แต่งตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการในสมัยของรัฐบาล พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๖ ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๗๙/๒๕๒๖ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๒๖ โดยมี นายบุญเท่ง ทองสวัสดิ์ รองนายกรัฐมนตรี สังกัดพรรคกิจสังคม เป็นประธาน ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๙ ได้เปลี่ยนแปลงประธานเป็น พล.อ.อ. สิทธิ เศวตศิลา และต่อมาเมื่อมีการจัดตั้งรัฐบาลใหม่จึงได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรอีก เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๒๙ โดยมี นายพิชัย รัตตกุล รองนายกรัฐมนตรี สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ เป็นประธาน และหลังจากนั้นก็ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรตลอดมาทุกรัฐบาลจนถึงปัจจุบัน

การแต่งตั้งคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร (วิปรัฐบาล) ที่ผ่านมามีหลักเกณฑ์ดังนี้ คือ

ประธาน	แต่งตั้งจากพรรคการเมืองเสียงข้างมากที่ร่วมรัฐบาล
กรรมการ	แต่งตั้งตามอัตราส่วนของสมาชิกพรรคร่วมรัฐบาล
เลขานุการ	แต่งตั้งจากพรรคการเมืองเดียวกับประธาน
ผู้ช่วยเลขานุการ	แต่งตั้งจากเจ้าหน้าที่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

บทบาท

การแต่งตั้งคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร (วิปรัฐบาล) นั้น นายกรัฐมนตรีอาจอ้างอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และกำหนดให้คณะกรรมการฯ มีอำนาจหน้าที่ รวม ๑๐ ข้อ คือ

๑. พิจารณาดำเนินการหรือประสานงานเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสภาผู้แทนราษฎรหรือรัฐสภา ตามที่ได้รับนโยบายจากนายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรี
๒. ติดต่อประสานงานและเสนอข้อมูลแก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติกับฝ่ายบริหาร
๓. พิจารณาระเบียบวาระการประชุมของสภาผู้แทนราษฎรและรัฐสภา และแจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทราบก่อนการประชุมของสภาผู้แทนราษฎรและรัฐสภา ทั้งนี้ มติของคณะกรรมการต้องสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล หรือของนายกรัฐมนตรี หรือมติดคณะรัฐมนตรี
๔. ประสานงานกับพรรคการเมืองร่วมรัฐบาล เพื่อให้มีการลงมติที่สอดคล้องกันในเรื่องหรือญัตติใด ๆ ในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรและรัฐสภา
๕. สรุปผลมติที่ประชุมคณะกรรมการเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบหรือเห็นชอบแล้วแต่กรณี
๖. การเปลี่ยนแปลงมติของคณะกรรมการตามข้อ ๓ ในระหว่างการประชุมของสภาผู้แทนราษฎร หรือระหว่างการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการที่จะดำเนินการโดยต้องประสานงานกับนายกรัฐมนตรีและพรรคการเมืองร่วมรัฐบาล
๗. จัดให้มีการประชุมภายในของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อพิจารณาร่างกฎหมายหรือญัตติสำคัญที่เสนอเข้าพิจารณาในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร หรือในการประชุมร่วมกันของรัฐสภา

๘. ให้กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร รับผิดชอบงานด้านธุรการ การแจ้งมติของคณะกรรมการ ตลอดจนการติดต่อประสานงานกับ ผู้ประสานงานฝ่ายสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยมีกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการเป็นผู้ช่วยเหลือ

๙. ให้ประธานกรรมการมีอำนาจตั้งผู้ประสานงาน หรือแต่งตั้งคณะอนุกรรมการฯ เพื่อช่วยเหลือปฏิบัติงานในเรื่องต่าง ๆ ของคณะกรรมการได้ตามความจำเป็น โดยต้องแจ้งนามของ บุคคลดังกล่าวให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เกี่ยวข้องทราบด้วย

ในการตราพระราชบัญญัติซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย ในทางปฏิบัติมีองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการหลายฝ่าย และมีกระบวนการ ปฏิบัติหลายขั้นตอน ตั้งแต่การเสนอ การพิจารณา จนประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมาย

สำหรับคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร (วิปรัฐบาล) นั้น จะมีบทบาท เข้าไปเกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ โดยมีขั้นตอนดังนี้

๑. กระทรวง ทบวง กรม เสนอร่างพระราชบัญญัติให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา โดย ผ่านสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีซึ่งเป็นหน่วยงานประสานและดำเนินการ โดยปฏิบัติตามระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๓๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒. สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีตรวจสอบวิเคราะห์แล้ว นำเสนอนายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาสั่งการให้เสนอ คณะรัฐมนตรีพิจารณา

๓. เมื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว มีมติรับหลักการและให้ส่งสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะแจ้งยืนยันมติให้ส่วนราชการ ที่เสนอเรื่องและที่เกี่ยวข้องทราบและดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีต่อไป

๔. ในขั้นการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ส่วนราชการเจ้าของเรื่องและส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี) ต้องไปชี้แจงข้อมูลต่อคณะกรรมการ กฤษฎีกาหรือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาด้วยแล้วแต่กรณี

๕. เมื่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ เสร็จเรียบร้อยแล้ว และส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการต่อไปแล้ว หากเป็นร่าง พระราชบัญญัติที่ไม่มีปัญหา และคณะรัฐมนตรีเคยมีมติในขั้นรับหลักการว่าให้ส่งคณะกรรมการ ประสานงานสภาผู้แทนราษฎร (ปสส.) พิจารณา สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะส่งร่างพระราช บัญญัติที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาแล้ว ไปยังคณะกรรมการประสานงาน สภาผู้แทนราษฎรตามมติคณะรัฐมนตรีพร้อมทั้งแจ้งให้ส่วนราชการเจ้าของเรื่องทราบ

๖. แต่ถ้าวางพระราชบัญญัติที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้ว มีการแก้ไขในสาระสำคัญหรือแก้ไขหลักการผิดไปจากร่างเดิมที่คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการหรือต่างไปจากที่คณะรัฐมนตรีมีมติไว้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะส่งเรื่องให้ส่วนราชการเจ้าของเรื่องพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง เมื่อส่วนราชการเจ้าของเรื่องพิจารณาและแจ้งผลให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีทราบแล้ว จะสรุปเรื่องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

๗. เมื่อคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเรื่องตามข้อ ๖ และหรือมีมติให้แก้ไขเพิ่มเติมและได้แก้ไขตามมติคณะรัฐมนตรีแล้ว จะส่งร่างพระราชบัญญัติให้คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา และแจ้งส่วนราชการเจ้าของเรื่องเช่นเดียวกับข้อ ๕

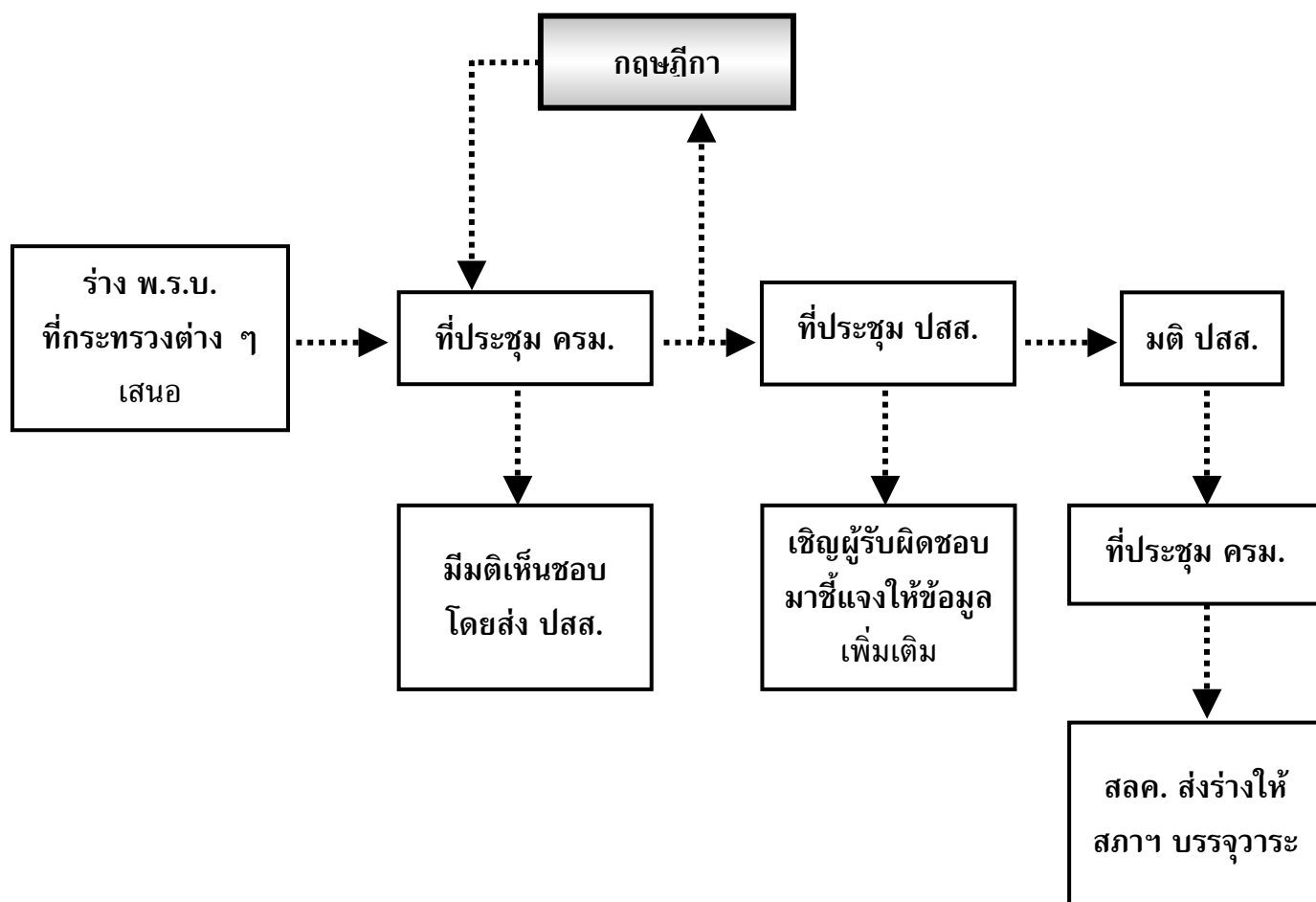
๘. ในขั้นการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร ส่วนราชการเจ้าของเรื่องและส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี) ต้องไปชี้แจงข้อมูลประกอบการพิจารณาในที่ประชุมคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรด้วย โดยสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีจะมีหนังสือแจ้งประสานไป

๙. เมื่อคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา และมีมติเห็นชอบให้เสนอร่างพระราชบัญญัติต่อสภาผู้แทนราษฎรแล้ว จะต้องนำมติคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ ต่อจากนั้นสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะแจ้งยืนยันมติของคณะรัฐมนตรีให้ส่วนราชการเจ้าของเรื่องและผู้เกี่ยวข้องทราบ

๑๐. สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีนำเรื่องเสนอนายกรัฐมนตรีลงนามในหนังสือเสนอร่างพระราชบัญญัติต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร แล้วส่งสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเพื่อดำเนินการต่อไป พร้อมทั้งแจ้งให้ส่วนราชการเจ้าของเรื่องและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทราบว่า ได้ส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังสภาผู้แทนราษฎรเมื่อใด

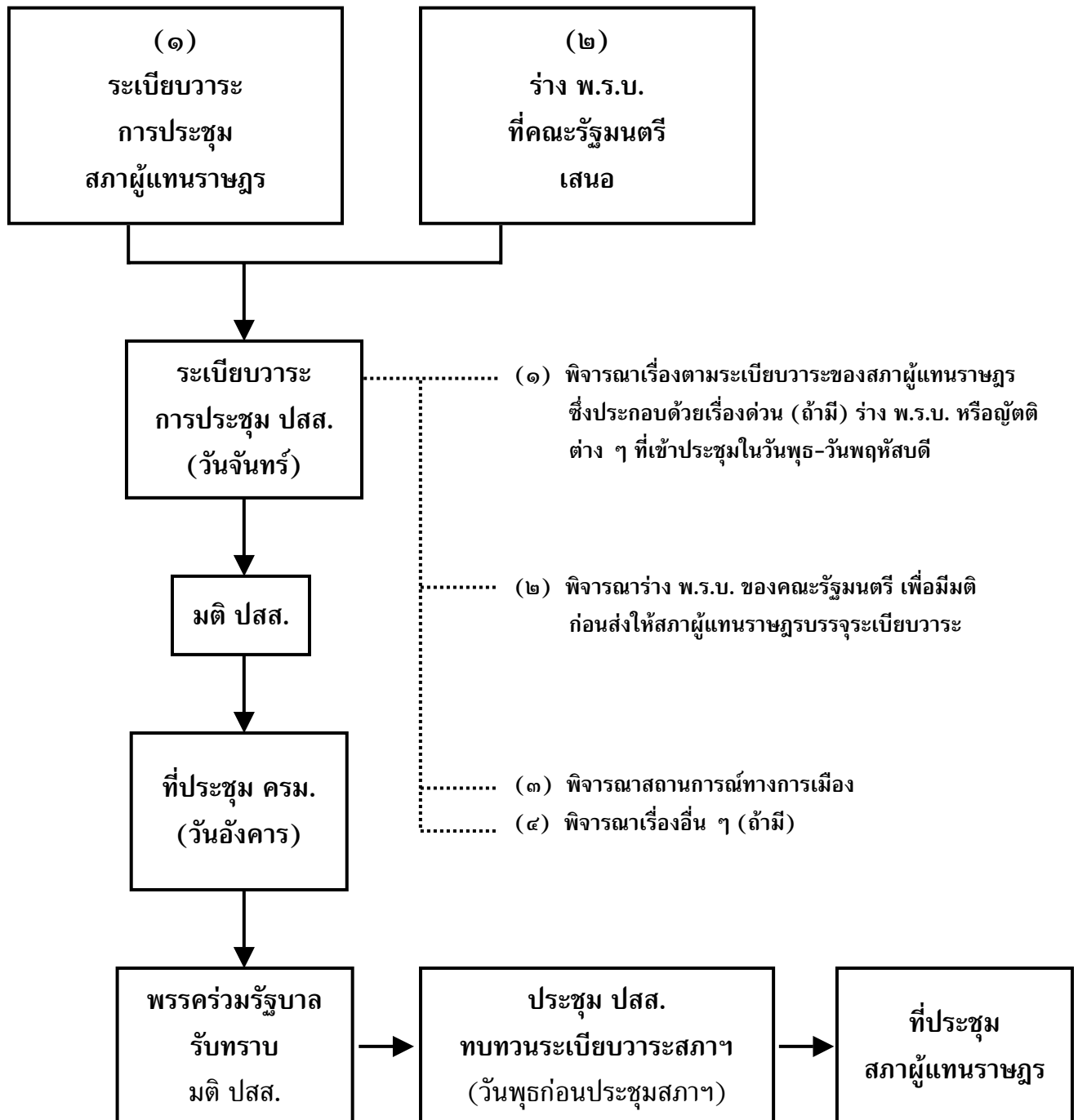
ดังนั้น จะเห็นว่าในทางปฏิบัติคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร (วิปรัฐบาล) ได้เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการนิติบัญญัติ นับตั้งแต่ขั้นการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยคณะรัฐมนตรีว่าจะเห็นชอบให้เสนอร่างพระราชบัญญัติต่อสภาผู้แทนราษฎร หรือควรให้มีการทบทวนประการใดก่อนหรือไม่ อย่างไร หลังจากนั้นเมื่อร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้รับการบรรจุในระเบียบวาระการประชุมของสภาผู้แทนราษฎรแล้วคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร (วิปรัฐบาล) ก็จะพิจารณาอีกครั้ง และมีมติเพื่อให้พรรคร่วมรัฐบาลทราบและปฏิบัติตามเป็นแนวทางเดียวกัน ดังภาพที่ ๑ และ ๒

ภาพที่ ๑ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรีเสนอ

พ.ร.บ.	หมายถึง	พระราชบัญญัติ
ครม.	หมายถึง	คณะรัฐมนตรี
ปส.	หมายถึง	คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร (วิปรัฐบาล)
สค.	หมายถึง	สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ภาพที่ ๒ ขั้นตอนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร

โดยปกติในช่วงเปิดสมัยประชุมรัฐสภา คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร (วิปรัฐบาล) จะมีการประชุมดังนี้

๑. ทุกวันจันทร์ เวลา ๐๙.๓๐ น. เพื่อพิจารณาระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎรในสัปดาห์นั้น ผลการประชุมของคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร (วิปรัฐบาล) จะสรุปเสนอคณะรัฐมนตรีในวันอังคารซึ่งเป็นวันรุ่งขึ้น และแจ้งพรรคร่วมรัฐบาลได้รับทราบ

๒. ทุกวันพุธ เวลา ๑๒.๐๐ น. ก่อนที่เปิดประชุมสภาผู้แทนราษฎร ทั้งนี้ เพื่อพิจารณาระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร และมติคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร (วิปรัฐบาล) ซึ่งได้พิจารณาและมีมติไปแล้วเมื่อวันจันทร์อีกครั้งหนึ่งว่าจะยังคงยืนยันตามมติเดิมหรือจะเปลี่ยนแปลงอย่างไรหรือไม่

๓. กรณีพิเศษหากมีปัญหาเร่งด่วนที่ต้องการเปลี่ยนแปลงมติที่ได้ตกลงกันไว้ ประธานกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร (ประธานวิปรัฐบาล) จะเชิญประชุมพิเศษที่รัฐสภา ในช่วงที่มีการประชุมหรือในเวลาที่เหมาะสม เพื่อให้การพิจารณาเรื่องและการลงมติในสภาผู้แทนราษฎรของพรรคร่วมรัฐบาลเป็นเอกภาพ

ส่วนในช่วงปิดสมัยประชุมรัฐสภา คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร (วิปรัฐบาล) จะประชุมกันเดือนละ ๑ ครั้ง เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรีที่จะเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณา รวมทั้งพิจารณาเรื่องอื่น ๆ ด้วย

ปัจจุบันการดำเนินงานของคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร (วิปรัฐบาล) เป็นที่ยอมรับว่าเป็นส่วนหนึ่งของระบบรัฐสภาของไทย และเป็นกลไกสำคัญเพื่อให้การบริหารประเทศตามระบอบประชาธิปไตยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย การดำเนินงานของคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร (วิปรัฐบาล) ในแต่ละชุดอาจจะแตกต่างกันบ้าง แต่โดยสรุปแล้วคณะกรรมการฯ ทุกชุดยังคงยึดหลักการเดียวกัน คือ ตอบสนองนโยบายของรัฐบาล เพื่อให้การประสานงานทางด้านสภาผู้แทนราษฎรเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และแน่วแน่ของบทบาทคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร (วิปรัฐบาล) ในกระบวนการนิติบัญญัติจะยังคงมีความสำคัญอยู่ต่อไป โดยเฉพาะต่อการออกกฎหมายของฝ่ายบริหารด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

๑. โดยที่การเมืองไทยมีแนวโน้มว่าจะยังคงมีการจัดตั้งรัฐบาลแบบรัฐบาลผสมอีกต่อไป ถึงแม้การเลือกตั้งทั่วไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ จะทำให้จำนวนพรรคที่ร่วมกันจัดตั้งรัฐบาลน้อยลงก็ตาม แต่ในพรรคที่ใหญ่ขึ้นนั้นก็อาจประกอบด้วยหลายกลุ่มการเมือง ดังนั้น การตั้งคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร (วิปรัฐบาล) จึงยังคงมีความจำเป็น ทั้งนี้ เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการสร้างความเป็นเอกภาพให้กับรัฐบาล

๒. การดำเนินงานของคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร (วิปรัฐบาล) นั้น นอกจากจะปฏิบัติหน้าที่ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติและเรื่องสำคัญต่าง ๆ ซึ่งเป็นหน้าที่หลักแล้ว ยังต้องทำหน้าที่ประสานงานทางการเมืองด้วย ทั้งระหว่างพรรคการเมืองร่วมรัฐบาล และพรรคการเมืองฝ่ายค้าน เพื่อให้การพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเป็นไปด้วยความราบรื่นเรียบร้อย

๓. ปัจจุบันพรรคฝ่ายค้านได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการประสานงานพรรคร่วมฝ่ายค้าน (วิปฝ่ายค้าน) ขึ้นมาด้วยเช่นกัน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิดระหว่างฝ่ายค้านและฝ่ายรัฐบาล เพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับการอภิปรายและการกำหนดวาระการประชุม เป็นการลดปัญหาความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้น อันจะทำให้การพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ในสภาไม่ราบรื่นและเกิดความล่าช้า

๔. การเชื่อมโยงระหว่างฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติยังคงมีความจำเป็น เพื่อให้คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร (วิปรัฐบาล) เป็นตัวกลางในการปรึกษาหารือเกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับการประชุม วาระการประชุม ตลอดจนการเตรียมตัวบุคคลและข้อมูลเพื่อให้การประชุมสภาผู้แทนราษฎรดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย

ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน

ความหมาย

ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน หรือเรียกสั้น ๆ ว่า “ร่างฯ การเงิน” นั้น ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พุทธศักราช ๒๕๕๐) มาตรา ๑๔๓ ระบุว่า ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน หมายความว่า ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ดังต่อไปนี้

๑. การตั้งขึ้น ยกเลิก ลด เปลี่ยนแปลง แก้ไข ผ่อน หรือวางระเบียบการบังคับอันเกี่ยวกับภาษีหรืออากร
๒. การจัดสรร รับ รักษา หรือจ่ายเงินแผ่นดิน หรือการโอนงบประมาณรายจ่ายของแผ่นดิน
๓. การกู้เงิน การค้ำประกัน การใช้เงินกู้ หรือการดำเนินการที่ผูกพันทรัพย์สินของรัฐ
๔. เงินตรา

ในกรณีที่เป็นที่สงสัยว่าร่างพระราชบัญญัติใดเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินที่จะต้องมีการรับรองของนายกรัฐมนตรีหรือไม่ ให้เป็นอำนาจของที่ประชุมร่วมกันของประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานคณะกรรมการการบัญชีของสภาผู้แทนราษฎรทุกคณะเป็นผู้วินิจฉัย

ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรจัดให้มีการประชุมร่วมกันเพื่อพิจารณากรณีตามวรรคสอง ภายในสิบห้าวันที่มีกรณีดังกล่าว

มติของที่ประชุมร่วมกันตามวรรคสอง ให้ใช้คะแนนเสียงข้างมากเป็นประมาณ ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ขั้นตอนการดำเนินการของร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พุทธศักราช ๒๕๕๐) มาตรา ๑๔๒ ระบุว่า ในกรณีที่ร่างพระราชบัญญัติซึ่งมีผู้เสนอ ดังนี้

๑. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่ายี่สิบคน
 ๒. ศาลหรือองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ เฉพาะกฎหมายที่เกี่ยวกับการจัดองค์กรและกฎหมายที่ประธานศาลและประธานองค์กรนั้นเป็นผู้รักษาการ หรือ
 ๓. ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคนเข้าชื่อเสนอกฎหมายตาม
- มาตรา ๑๖๓

หากเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินจะเสนอได้ก็ต่อเมื่อมีคำรับรองของนายกรัฐมนตรี จึงจะบรรจุในระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการโดยลำดับ ดังนี้

(๑) เมื่อประธานสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาว่าร่างพระราชบัญญัติที่มีผู้เสนอดังกล่าวข้างต้นฉบับใดเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินแล้ว สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจะส่งมายังสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เพื่อให้นายกรัฐมนตรีพิจารณาลงนามรับรอง

(๒) สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี โดยสำนักประสานงานการเมืองจะพิจารณาในขั้นต้นว่าร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินนั้น เกี่ยวข้องกับกระทรวงหรือส่วนราชการใดแล้วจะส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นไปให้กระทรวงหรือส่วนราชการนั้น พิจารณาเสนอความเห็นในรายละเอียด ดังนี้

๒.๑ ผลดี ผลเสีย โดยเปรียบเทียบกับร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง ซึ่งใช้อยู่ในปัจจุบัน (ถ้ามี) หรือเปรียบเทียบกับร่างพระราชบัญญัติทำนองเดียวกันของหน่วยงาน (ถ้ากำลังยกร่าง)

๒.๒ สมควรให้คำรับรองหรือไม่รับรอง พร้อมเหตุผลประกอบ และมีนโยบายในเรื่องนี้หรือไม่อย่างไร หากมีนโยบายได้ดำเนินการยกร่างพระราชบัญญัติฉบับของรัฐบาลแล้ว หรืออยู่ระหว่างการดำเนินการหรือไม่อย่างไร

ทั้งนี้ โดยให้กระทรวงหรือส่วนราชการแจ้งผลให้สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีทราบภายใน ๔๕ วัน นับแต่วันที่กระทรวงหรือส่วนราชการนั้นได้รับหนังสือ เพื่อประกอบการพิจารณาของนายกรัฐมนตรี

ขณะเดียวกันสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีก็จะแจ้งผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติเพื่อทราบ และแจ้งให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรทราบว่า ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว อยู่ในระหว่างการพิจารณาของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง (ตามข้อบังคับการประชุมสภาต้องแจ้งให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรทราบภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับร่างพระราชบัญญัติ) เพื่อที่ประธานสภาจะแจ้งให้ที่ประชุมทราบ ต่อไป

(๓) เมื่อกระทรวงเจ้าของเรื่องที่เกี่ยวข้องแจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ซึ่งจะมีอยู่ ๒ กรณี คือ กรณีเห็นควรรับรอง และกรณีไม่เห็นควรรับรอง โดยแยกพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ กรณีเห็นควรรับรอง

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีจะพิจารณาว่ามีร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรี (ซึ่งมีเนื้อหาสาระเช่นเดียวกันหรือทำนองเดียวกันกับร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินที่มีผู้เสนอ พร้อมส่งสภา หรือบรรจุในระเบียบวาระการประชุมสภา แล้วหรือไม่ ถ้ามี

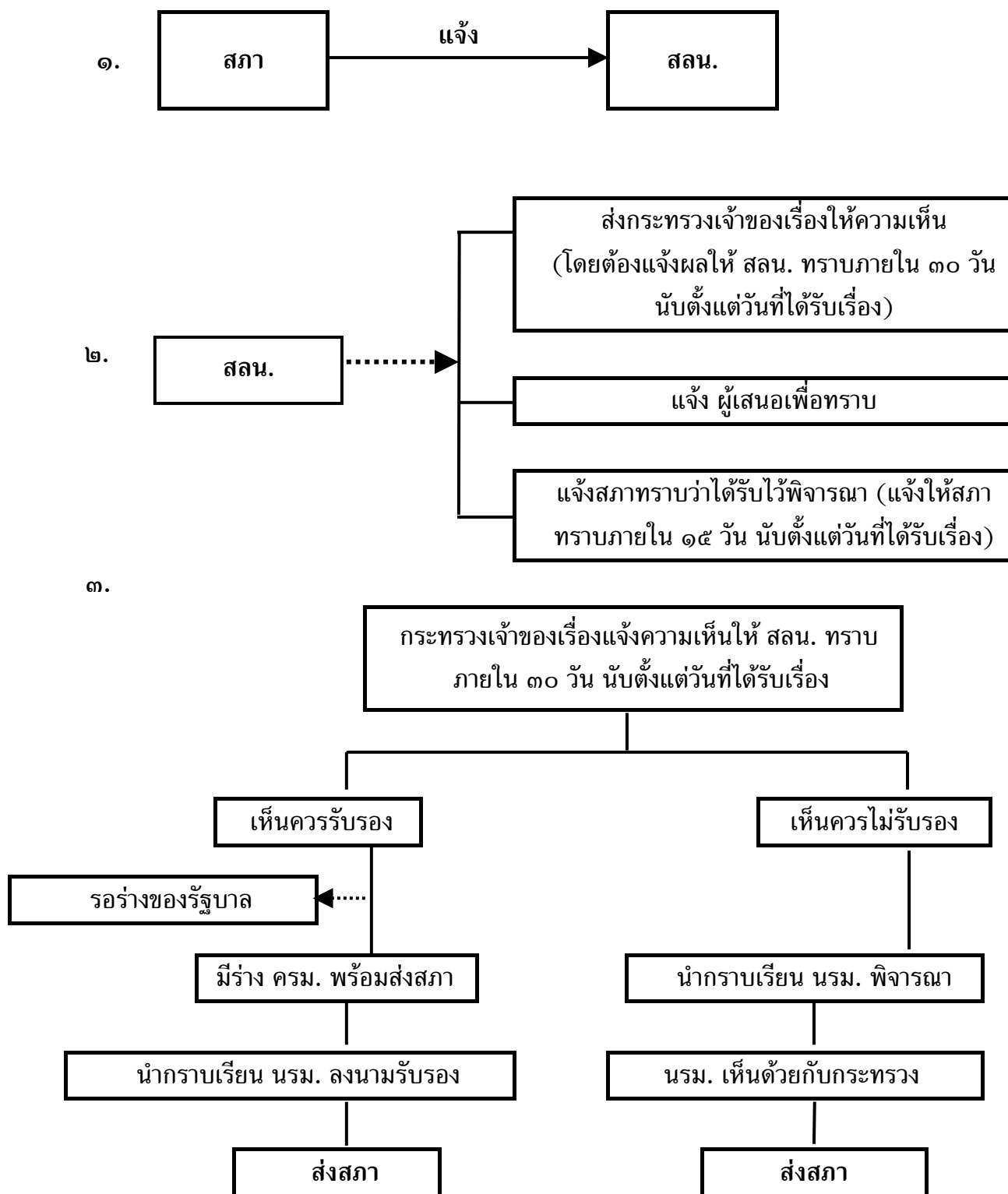
ก็จะนำร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินฉบับนั้น กราบเรียนนายกรัฐมนตรีโดยเร่งด่วนเพื่อพิจารณาลงนามรับรอง แล้วส่งให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรดำเนินการบรรจุระเบียบวาระสภาฯ ต่อไป สำหรับกรณีที่ไม่มีร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรีอยู่ก่อนแล้ว ก็จำเป็นต้องชะลอร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินฉบับนั้นไว้ก่อน เพื่อรอร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรีเสนอสภาพพร้อม ๆ กัน

๓.๒ กรณีเห็นควรไม่รับรอง

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีจะนำร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินฉบับนั้น กราบเรียนนายกรัฐมนตรีพิจารณา หากนายกรัฐมนตรีเห็นด้วยกับกระทรวงว่าไม่รับรอง ก็จะแจ้งสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรทราบต่อไป ถือว่าร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินของผู้เสนอนั้นตกไป

ขั้นตอนการดำเนินการของร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน

คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (ปนช.)

ที่มา

ภายหลังการปฏิรูปการปกครอง เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ ได้มีการจัดตั้งรัฐบาล โดยมี พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี และได้มีการจัดตั้งสภานิติบัญญัติแห่งชาติขึ้น

เพื่อให้การดำเนินงานของสภานิติบัญญัติแห่งชาติและคณะรัฐมนตรี เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและด้วยความเรียบร้อย นายกรัฐมนตรีจึงอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๑ (๖) และ (๙) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๗๐/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๙ แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นคณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (ปนช.)

อำนาจหน้าที่

๑. พิจารณาดำเนินการหรือประสานงานในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตามที่ได้รับนโยบายจากนายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรี

๒. ประสานงานกับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อให้มีความเข้าใจที่สอดคล้องกันในเรื่องหรือญัตติใด ๆ ในที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓. พิจารณาระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อกำหนดแนวทางการทำงาน และมีมติเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบหรือเห็นชอบแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ มติของคณะกรรมการต้องสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลหรือของนายกรัฐมนตรีหรือมติคณะรัฐมนตรี

๔. ให้คณะกรรมการมีอำนาจเชิญส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐและผู้ที่เกี่ยวข้อง เข้าชี้แจงข้อเท็จจริงและจัดส่งเอกสารข้อมูลให้แก่คณะกรรมการ

๕. ให้ประธานกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งผู้ประสานงานหรือคณะอนุกรรมการ เพื่อช่วยเหลือปฏิบัติงานในเรื่องต่าง ๆ ของคณะกรรมการได้ตามความจำเป็น

๖. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

โดยให้สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีทำหน้าที่เลขานุการของคณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

บทบาทและการทำงานของคณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (ปณช.)

๑. พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ (ร่าง พ.ร.บ.) ของคณะรัฐมนตรี (ครม.)

๑.๑ ร่าง พ.ร.บ. ที่ ครม. มีมติอนุมัติในหลักการแล้ว และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาแล้ว พร้อมจะส่งไปเพื่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไปได้ (พิจารณาหลังจากที่คณะรัฐมนตรีมีมติแล้ว)

๑.๒ ร่าง พ.ร.บ. ที่จะนำเสนอต่อ ครม. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ เพื่อจะได้ส่งไปเพื่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา (พิจารณาก่อนที่คณะรัฐมนตรีจะมีมติ)

หลักการ ปณช. จะพิจารณาร่าง พ.ร.บ. ของ ครม. ก่อนส่งไปยังสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ข้อยกเว้น ร่าง พ.ร.บ. ที่ ครม. มีมติให้เสนอสภาฯ พิจารณาเป็นเรื่องด่วน / ร่าง พ.ร.บ. เว้นคืนฯ / และเรื่องอื่น ๆ

๒. พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ (ร่าง พ.ร.บ.) ที่สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) เสนอ

๒.๑ ร่าง พ.ร.บ. ที่ สนช. เสนอ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุม สนช. แล้ว

๒.๒ ร่าง พ.ร.บ. ที่ สนช. เสนอ ซึ่งฝ่ายเลขานุการจะประสานกับสำนักงานเลขาธิการ สนช. มาพิจารณาเป็นการล่วงหน้าก่อนบรรจุระเบียบวาระ

๓. พิจารณาระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติในแต่ละสัปดาห์ เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะต่อ ครม. ให้นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี ตลอดจนรัฐมนตรีเตรียมการ เช่น การตั้งกรรมาธิการ การตอบกระทู้ การจัดลำดับ หรือการขอเปลี่ยนแปลงลำดับระเบียบวาระการพิจารณาของสภาฯ เป็นต้น

๔. ผลการพิจารณาของ ปณช.

๔.๑ มติของ ปณช. เป็นการจัดทำข้อเสนอแนะต่อ ครม.

๔.๒ มติของ ปณช. จะนำเสนอต่อ ครม. เพื่อทราบ

๕. ผลการพิจารณาของ ครม. ต่อข้อเสนอแนะของ ปณช. จะได้แจ้ง ปณช. ทราบเพื่อการประสานงานกับ สนช.

หลักการ เมื่อ ปณช. และ ครม. มีความเห็นในแนวทางใดควรประสานให้คณะกรรมการวิสามัญกิจการสภานิติบัญญัติแห่งชาติทราบ

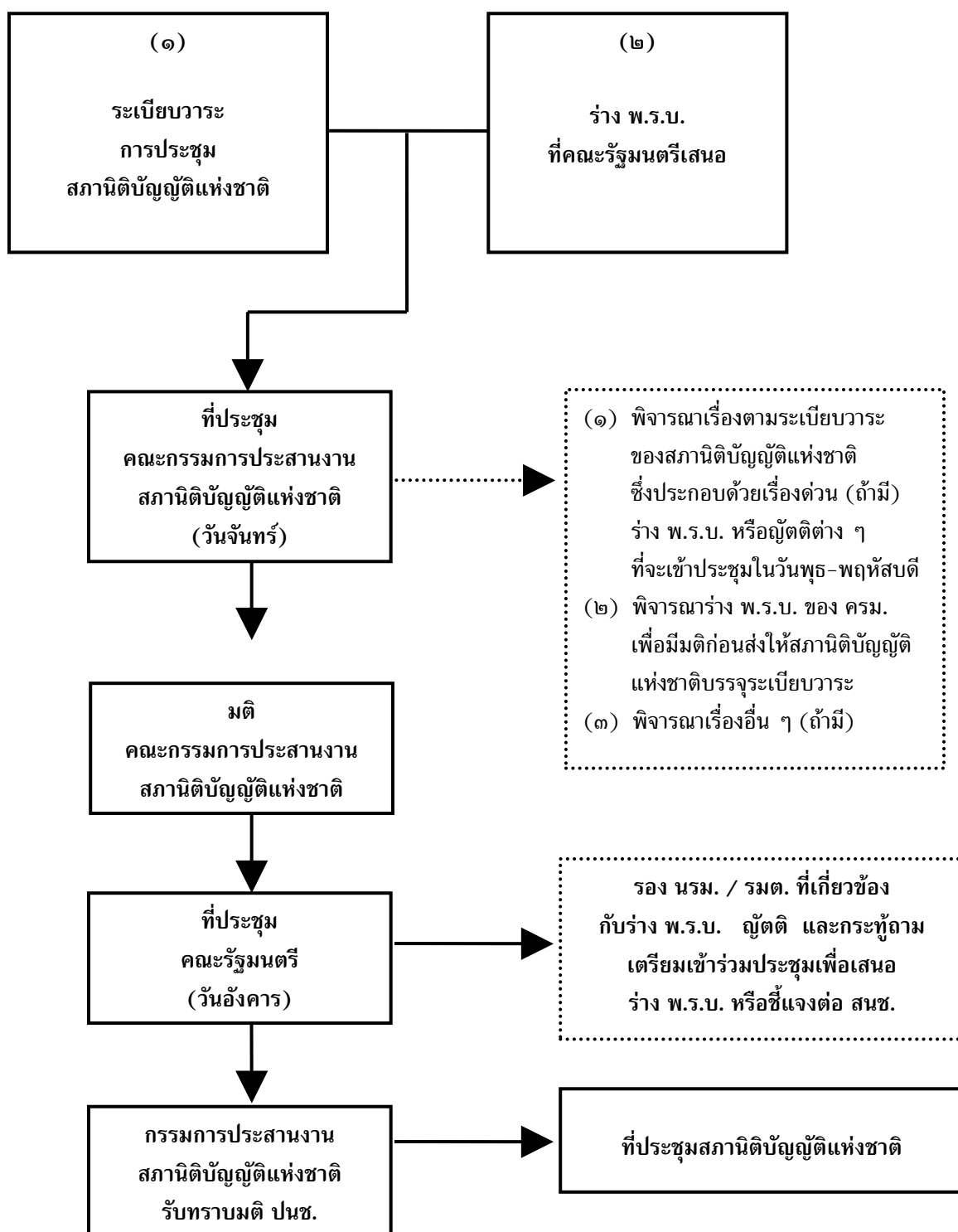
ข้อยกเว้น เมื่อมีเหตุผลและความจำเป็นที่จะมีมติเป็นอย่างอื่น ให้ประธาน ปณช. พิจารณาเป็นกรณี ๆ ไป ตามสถานการณ์

๖. การพิจารณาของ ปนช. ฝ่ายเลขานุการจะเชิญหน่วยงานผู้เสนอเรื่องมาชี้แจงรายละเอียด ข้อมูล ที่มา และเหตุผลความจำเป็นในการเสนอร่าง พ.ร.บ. แต่ละฉบับ เว้นแต่เป็นร่าง พ.ร.บ. ที่มีสาระสำคัญหรือการแก้ไขเพิ่มเติมเล็กน้อย

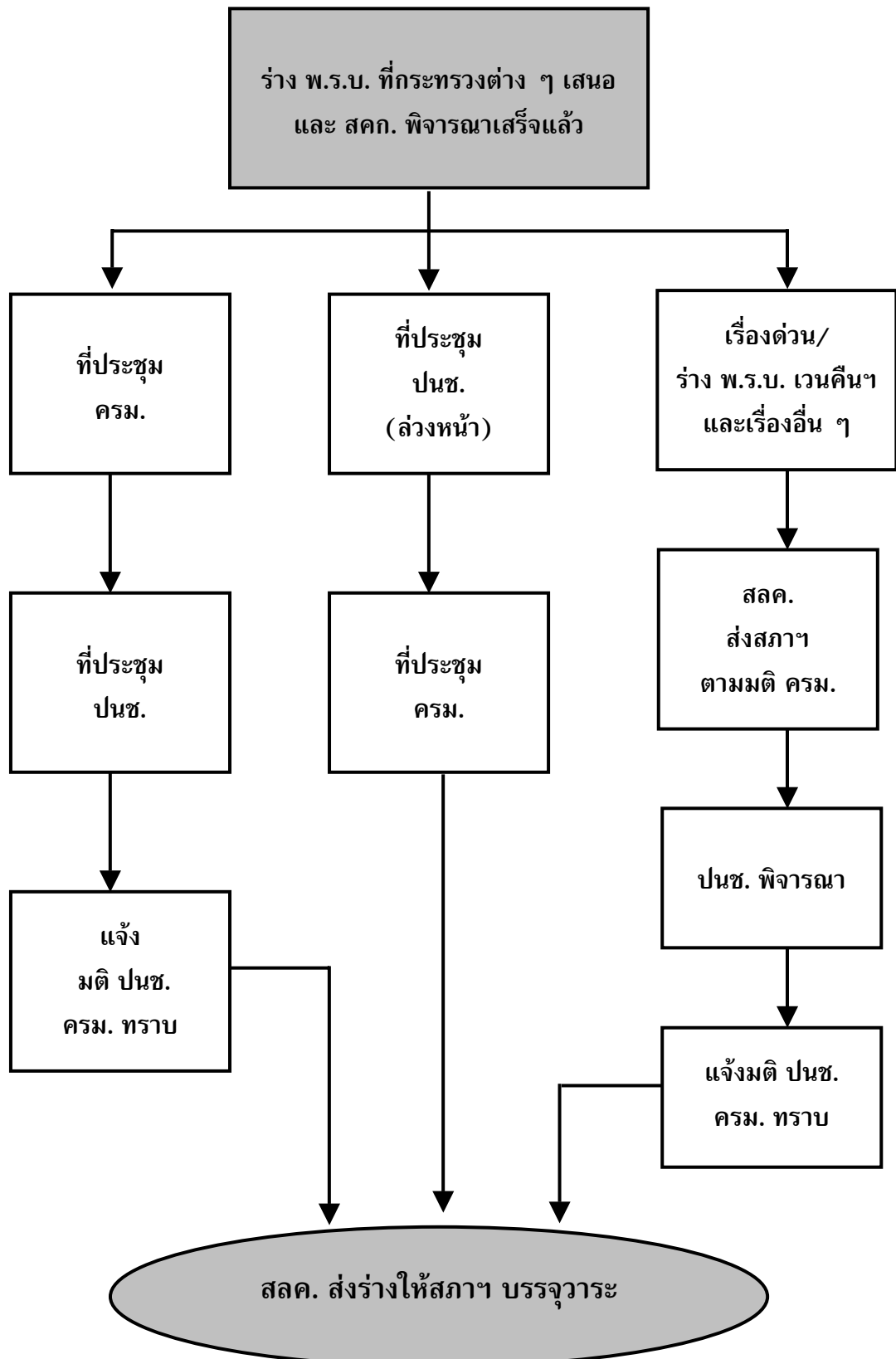
อนึ่ง ปนช. อาจมีข้อสังเกตหรือความเห็นประกอบเพื่อเสนอแนะต่อ ครม. ได้

ขั้นตอนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (ปณช.)

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรีเสนอ
ของคณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (ปณช.)

แนวทางการดำเนินงานของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เกี่ยวกับรายงานผลการตรวจสอบของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ข้อกฎหมาย

พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๒๕ กำหนดให้อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ แจ้งบุคคล หรือหน่วยงานที่ถูกอ้างว่าจะละเมิดสิทธิมนุษยชน ชี้แจงข้อเท็จจริงในระยะเวลาที่กำหนด

มาตรา ๒๘ ภายใต้อำนาจมาตรา ๒๗ เมื่อคณะกรรมการได้ดำเนินการตรวจสอบเสร็จสิ้นแล้ว หากคณะกรรมการเห็นว่าการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานผลการตรวจสอบซึ่งต้องระบุรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับพฤติการณ์แห่งการละเมิดสิทธิมนุษยชน เหตุผลที่มีความเห็นดังกล่าว และมาตรการการแก้ไขปัญหาละเมิดสิทธิมนุษยชนซึ่งต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าบุคคลหรือหน่วยงานใดมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายในเรื่องใดและด้วยวิธีการอย่างไร รวมทั้งระยะเวลาในการดำเนินการตามมาตรการดังกล่าว

ในการกำหนดมาตรการการแก้ไขปัญหาละเมิดสิทธิมนุษยชนตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการอาจกำหนดให้บุคคลหรือหน่วยงานดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ด้วยวิธีใดที่เห็นเหมาะสมเพื่อป้องกันมิให้มีการละเมิดสิทธิมนุษยชนในลักษณะทำนองเดียวกันอีกก็ได้

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าการกระทำหรือละเลยการกระทำดังกล่าวไม่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน แต่มีการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมซึ่งสมควรแก่การแก้ไขเยียวยาความเสียหายให้กับผู้ถูกระทำเช่นนั้น คณะกรรมการอาจกำหนดแนวทางการแก้ไขเพื่อแจ้งให้บุคคลหรือหน่วยงานดำเนินการตามความเหมาะสมภายใต้อำนาจหน้าที่ของบุคคลหรือหน่วยงานนั้นได้

ให้คณะกรรมการแจ้งรายงานผลการตรวจสอบไปยังบุคคลหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่ต้องดำเนินการตามรายงานผลการตรวจสอบโดยเร็ว และในกรณีที่เรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องที่มีการยื่นคำร้องให้แจ้งไปยังผู้ร้องทราบด้วย

มาตรา ๒๙ เมื่อบุคคลหรือหน่วยงานได้รับแจ้งรายงานผลการตรวจสอบตามมาตรา ๒๘ แล้ว ให้ดำเนินการตามมาตรการการแก้ไขปัญหาละเมิดสิทธิมนุษยชนให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด และแจ้งผลการดำเนินการให้คณะกรรมการทราบ

ในกรณีที่การดำเนินการตามมาตรการการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน ไม่อาจกระทำให้แล้วเสร็จได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้บุคคลหรือหน่วยงานขอขยายระยะเวลาการดำเนินการไปยังคณะกรรมการพร้อมทั้งเหตุผลและระยะเวลาที่ขอขยายก่อนที่กำหนดระยะเวลาเดิมจะสิ้นสุดลง แต่ทั้งนี้ ห้ามมิให้ขอขยายระยะเวลาการดำเนินการมากกว่าสองครั้ง

มาตรา ๓๐ เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๒๙ แล้ว ถ้าบุคคลหรือหน่วยงาน มิได้มีการดำเนินการตามมาตรการการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือดำเนินการแล้ว แต่ยังไม่แล้วเสร็จโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้คณะกรรมการรายงานต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อสั่งการให้มีการดำเนินการตามมาตรการการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงาน ในการนี้ ให้คณะกรรมการกำหนดรายละเอียดในการใช้อำนาจตามกฎหมายเพื่อการสั่งการของนายกรัฐมนตรีด้วย เว้นแต่การดำเนินการตามมาตรการการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนนั้นไม่อยู่ในอำนาจของนายกรัฐมนตรีที่จะสั่งการได้ ให้คณะกรรมการดำเนินการตามมาตรา ๓๑

มาตรา ๓๑ กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจ มีหนังสือสอบถามส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพื่อให้มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริง หรือหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือส่งผู้แทนมาชี้แจงหรือให้อัยการประกอบการพิจารณา

ขั้นตอนการดำเนินการ

๑. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหนังสือกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับรายงานผลการตรวจสอบของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพิจารณาแล้วเห็นว่าหน่วยงานของรัฐมีการละเมิดสิทธิมนุษยชนจึงขอให้นายกรัฐมนตรีพิจารณาแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

๒. สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี โดยสำนักประสานงานการเมืองพิจารณา ศึกษา วิเคราะห์ เนื้อหาสาระสำคัญของรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนและวิธีการแก้ไขปัญหา และมีหน่วยงานใดที่เกี่ยวข้อง

๓. ส่งเรื่องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการแก้ไขปัญหา หรือบรรเทาปัญหาที่เกิด ตามที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้นำเสนอ และนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบ

๔. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งผลการพิจารณาเรื่องดังกล่าวเพื่อให้สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีดำเนินการต่อไป

๕. สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีรวบรวมผลการพิจารณาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งมา และนำมาพิจารณาผลการดำเนินการว่ามีการดำเนินการตามที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเสนอมาหรือไม่ อย่างไร และกราบเรียนนายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรี ที่ปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบและพิจารณา
๖. นำเรื่องที่นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี ได้รับทราบเรื่องและพิจารณาแล้ว กราบเรียนประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนเพื่อรับทราบ แนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

แนวทางการดำเนินงานเกี่ยวกับความเห็นและข้อเสนอแนะ ของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ข้อกฎหมาย

พระราชบัญญัติสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๓

มาตรา ๑๗ ให้คณะรัฐมนตรีจัดทำรายงานผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีในเรื่องที่สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติให้คำปรึกษาหรือข้อเสนอแนะหรือให้ความเห็นเพื่อเสนอต่อสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและเปิดเผยให้สาธารณชนทราบด้วย

ขั้นตอนการดำเนินการ

๑. สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมีหนังสือให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะหรือความเห็นมาที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๒. สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณา ศึกษา วิเคราะห์ เนื้อหาสาระสำคัญของคำปรึกษา ข้อเสนอแนะ หรือความเห็น และมีหน่วยงานใดที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำเสนอนายกรัฐมนตรีพิจารณามอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓. นายกรัฐมนตรีเห็นชอบ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีส่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการ ตามคำปรึกษา ข้อเสนอแนะ หรือความเห็น ที่สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้นำเสนอ

๓.๑ กรณีหน่วยงานเดียว สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีส่งให้หน่วยงานเจ้าของเรื่องพิจารณา

๓.๒ กรณีหลายหน่วยงาน สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีส่งให้หน่วยงานหลักนำไปพิจารณาจัดประชุมร่วมกับหน่วยงานอื่น

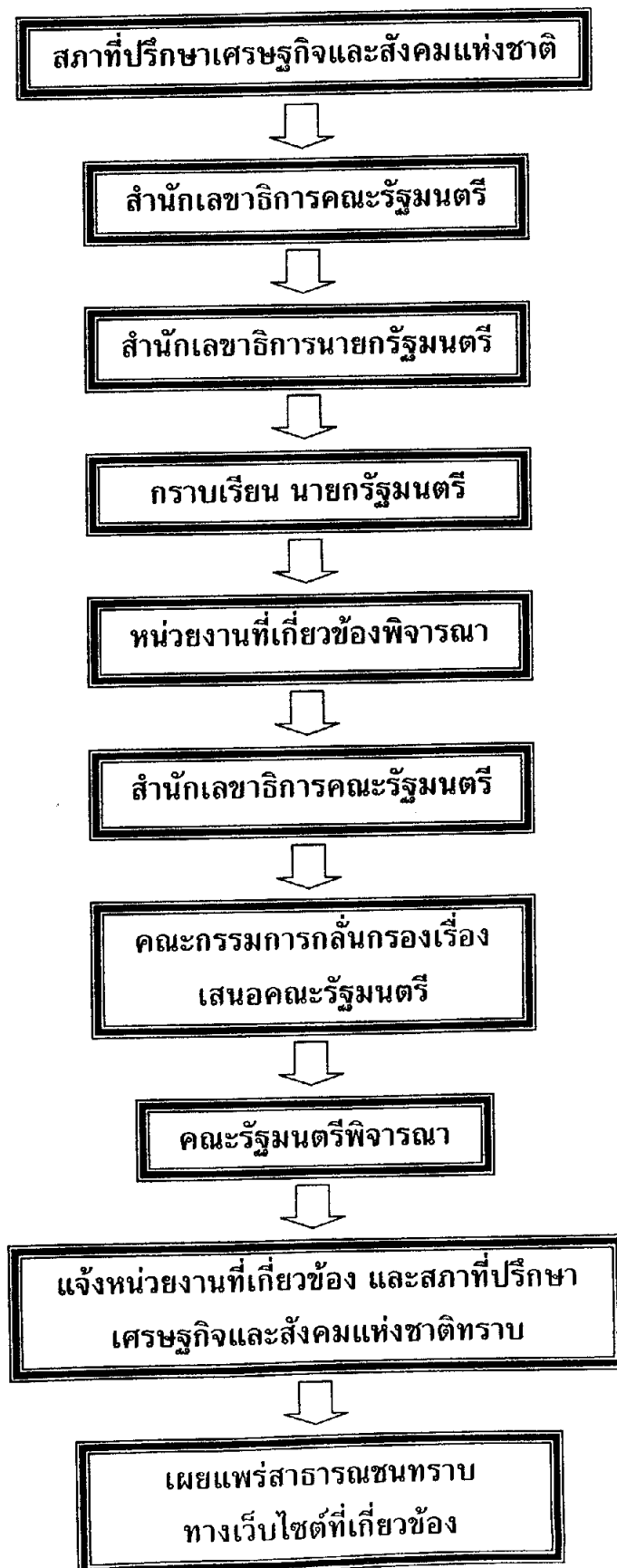
๔. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งผลการพิจารณาเรื่องดังกล่าวเพื่อให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีดำเนินการ

๕. สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีดำเนินการจัดทำบันทึกเสนอคณะกรรมการ
กลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี

๖. เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาและยืนยันมติคณะรัฐมนตรีให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ทราบ

๗. ส่งผลการพิจารณาให้สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติทราบ รวมทั้ง
เปิดเผยให้สาธารณชนได้รับทราบโดยเผยแพร่ทางเว็บไซต์ของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี และหากเป็นกรณีคณะรัฐมนตรีมอบหมายให้หน่วยงานรับไป
ดำเนินการให้หน่วยงานนั้นเผยแพร่ข้อมูลทางเว็บไซต์ของหน่วยงานนั้นด้วย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ หมวด ๑๑ ได้กำหนดให้มีองค์กรตามรัฐธรรมนูญ โดยแบ่งเป็น ๒ ส่วน คือ

ส่วนที่ ๑ องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งประกอบด้วย (มาตรา ๒๒๙ - ๒๕๔)

- ๑.๑ คณะกรรมการการเลือกตั้ง
- ๑.๒ ผู้ตรวจการแผ่นดิน
- ๑.๓ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
- ๑.๔ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

ส่วนที่ ๒ องค์กรอื่นตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งประกอบด้วย (มาตรา ๒๕๕ - ๒๕๘)

- ๒.๑ องค์กรอัยการ
- ๒.๒ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
- ๒.๓ สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๒๒๙ คณะกรรมการการเลือกตั้ง ประกอบด้วยประธานกรรมการคนหนึ่ง และกรรมการอื่นอีกสี่คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภาจากผู้ซึ่งมีความเป็นกลางทางการเมืองและมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์

ให้ประธานวุฒิสภาลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๒๓๕ คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้ควบคุมและดำเนินการจัดหรือจัดให้มีการเลือกตั้งหรือการสรรหาสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่นแล้วแต่กรณี รวมทั้งการออกเสียงประชามติให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

ประธานกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ และกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และเป็นนายทะเบียนพรรคการเมือง

ให้มีสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๒๔๒ ผู้ตรวจการแผ่นดินมีจำนวนสามคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากผู้ซึ่งเป็นที่ยอมรับนับถือของประชาชน มีความรอบรู้และมีประสบการณ์ในการบริหารราชการแผ่นดิน รัฐวิสาหกิจ หรือกิจกรรมอันเป็นประโยชน์ร่วมกันของสาธารณะ และมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์

ให้ผู้ได้รับเลือกเป็นผู้ตรวจการแผ่นดินประชุมและเลือกกันเอง ให้คนหนึ่งเป็นประธานผู้ตรวจการแผ่นดินแล้วแจ้งผลให้ประธานวุฒิสภาทราบ

ให้ประธานวุฒิสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน

คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ตรวจการแผ่นดินให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน

ผู้ตรวจการแผ่นดินเดิมมีวาระการดำรงตำแหน่งหกปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

ให้มีสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๒๔๖ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติประกอบด้วยประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นอีกแปดคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา

กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติต้องเป็นผู้ซึ่งมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ และมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๐๕ โดยเคยเป็นรัฐมนตรี กรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หรือกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน หรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางบริหารในหน่วยราชการที่มีอำนาจบริหารเทียบเท่าอธิบดี หรือดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าศาสตราจารย์ ผู้แทนองค์การพัฒนาเอกชน หรือผู้ประกอบการวิชาชีพที่มีองค์การวิชาชีพตามกฎหมายมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบปี ซึ่งองค์การพัฒนาเอกชนหรือองค์การวิชาชีพนั้นให้การรับรองและเสนอชื่อเข้าสู่กระบวนการสรรหา

การสรรหาและการเลือกกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๐๔ วรรคสามและวรรคสี่ มาตรา ๒๐๖ และมาตรา ๒๐๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม โดยให้มีคณะกรรมการสรรหาจำนวนห้าคน ประกอบด้วย ประธานศาลฎีกา ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลปกครองสูงสุด ประธานสภาผู้แทนราษฎร และผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร

ให้ประธานวุฒิสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ให้มีกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัด โดยคุณสมบัติกระบวนการสรรหาและอำนาจหน้าที่ ให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

มาตรา ๒๕๒ การตรวจเงินแผ่นดินให้กระทำโดยคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินที่เป็นอิสระและเป็นกลาง

คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ประกอบด้วย ประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นอีกหกคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งจากผู้มีความชำนาญและประสบการณ์ด้านการตรวจเงินแผ่นดิน การบัญชี การตรวจสอบภายใน การเงินการคลัง และด้านอื่น

การสรรหาและการเลือกกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๐๔ วรรคสามและวรรคสี่ มาตรา ๒๐๖ และมาตรา ๒๐๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่องค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นไปตามมาตรา ๒๔๓

ให้ประธานวุฒิสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

กรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีวาระการดำรงตำแหน่งหกปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน รวมทั้งอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน

การกำหนดคุณสมบัติและวิธีการเลือกบุคคลซึ่งจะได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน จะต้องเป็นไปเพื่อให้ได้บุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสม มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ และเพื่อให้ได้หลักประกันความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคคลดังกล่าว

องค์กรอื่นตามรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๒๕๕ พนักงานอัยการมีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติในรัฐธรรมนูญนี้ และตามกฎหมายว่าด้วยอำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการและกฎหมายอื่น

พนักงานอัยการมีอิสระในการพิจารณาสั่งคดีและการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปโดย
เที่ยงธรรม

การแต่งตั้งและการให้อัยการสูงสุดพ้นจากตำแหน่งต้องเป็นไปตามมติของ
คณะกรรมการอัยการ และได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภา

ให้ประธานวุฒิสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งอัยการสูงสุด
องค์กรอัยการมีหน่วยธุรการที่เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ
และการดำเนินการอื่น โดยมีอัยการสูงสุดเป็นผู้บังคับบัญชา ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

พนักงานอัยการต้องไม่เป็นการในรัฐวิสาหกิจหรือกิจการอื่นของรัฐในทำนอง
เดียวกัน เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการอัยการ ทั้งต้องไม่ประกอบอาชีพ หรือวิชาชีพ
หรือกระทำการใดอันเป็นการกระทบกระเทือนถึงการปฏิบัติหน้าที่ หรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่ง
ตำแหน่งหน้าที่ราชการ และต้องไม่เป็นการ ผู้จัดการ หรือที่ปรึกษากฎหมาย หรือดำรงตำแหน่ง
อื่นใดที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันนั้นในห้างหุ้นส่วนบริษัท

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๐๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๕๖ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประกอบด้วย ประธาน
กรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นอีกหกคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของ
วุฒิสภา จากผู้ซึ่งมีความรู้หรือประสบการณ์ด้านการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนเป็นที่
ประจักษ์ ทั้งนี้ โดยต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของผู้แทนจากองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนด้วย

ให้ประธานวุฒิสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งประธาน
กรรมการและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การถอดถอน และการกำหนดค่าตอบแทนกรรมการ
สิทธิมนุษยชนแห่งชาติให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีวาระการดำรงตำแหน่งหกปีนับแต่วันที่
พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๐๔ วรรคสาม มาตรา ๒๐๖ มาตรา ๒๐๗ และมาตรา
๒๐๙ (๒) มาใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่องค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นไปตาม
มาตรา ๒๔๓

ให้มีสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระ
ในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๒๕๘ สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมีหน้าที่ให้คำปรึกษาและ
ข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงกฎหมาย
ที่เกี่ยวข้อง

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ ต้องให้สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติให้ความเห็นก่อนพิจารณาประกาศใช้

องค์ประกอบ ที่มา อำนาจหน้าที่ และการดำเนินงานของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

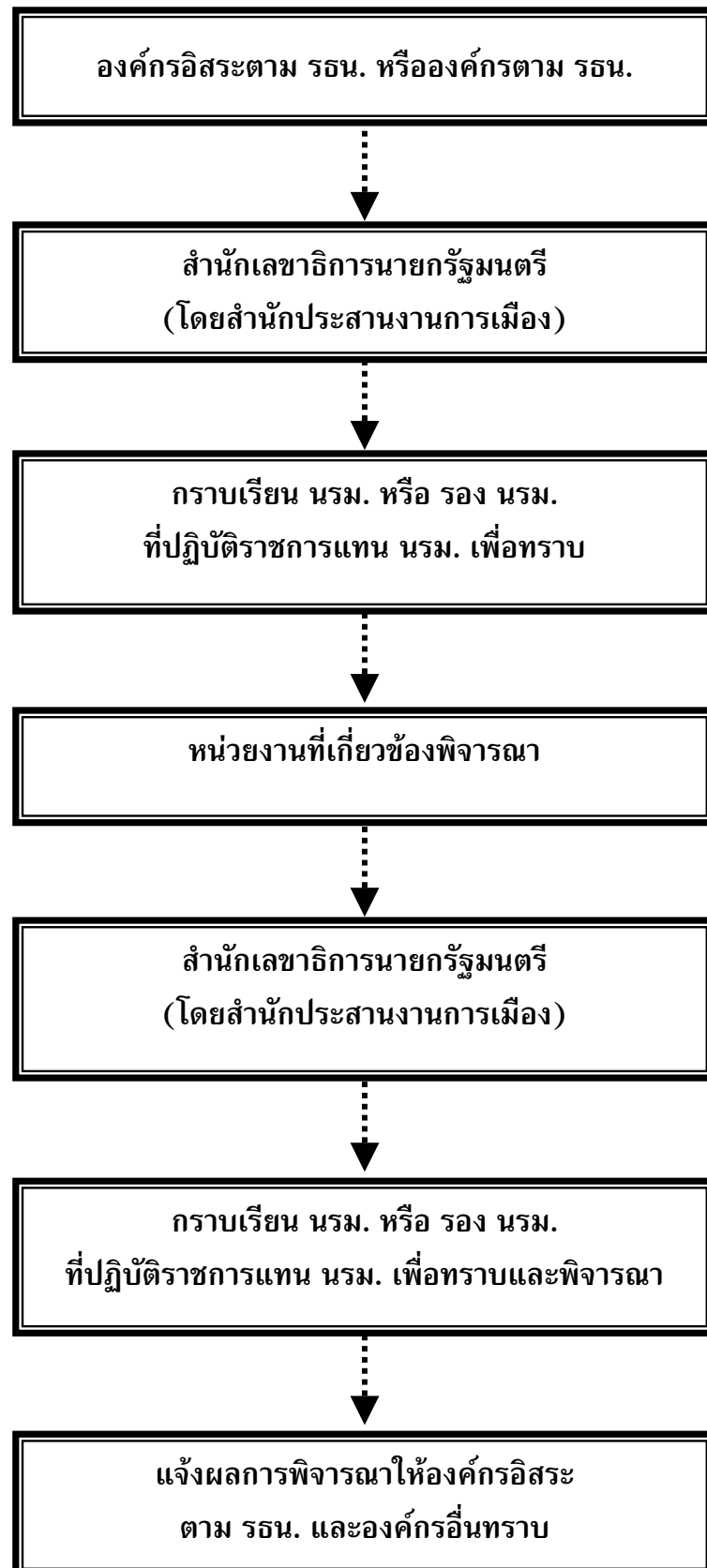
ให้มีสำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

การประสานงานกับองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญและองค์กรอื่น

กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของสำนักประสานงานการเมือง สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ประการหนึ่งคือ บทบาทหน้าที่ในการประสานงานกับองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอื่นของรัฐ ซึ่งได้มีการดำเนินงานในการประสานงานในภารกิจขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอื่นของรัฐ ได้แก่ การพิจารณางบประมาณ การกำหนดวันเลือกตั้ง การพิจารณาและสอบสวนหาข้อเท็จจริงตามคำร้องเรียน การพิจารณาร่างกฎหมายที่เสนอโดยองค์กร ดังกล่าว รวมถึงพิจารณาการดำเนินการตามคำวินิจฉัยและการแต่งตั้งคณะกรรมการอัยการ เป็นต้น โดยมีขั้นตอนการดำเนินการตามแผนภาพ

ขั้นตอนการประสานงานกับองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญและองค์กรอื่น

ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนากระบวนการประสานงานด้านนิติบัญญัติ

๑. ควรมีการจัดทำหลักเกณฑ์มาตรฐานกำหนดคุณสมบัติของคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้ได้ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์การทำงานทางการเมือง รวมถึงการมีบาร์มีเป็นที่ยอมรับจากทุกฝ่าย และสามารถประสานการตัดสินใจด้านนิติบัญญัติให้เป็นไปอย่างมีเอกภาพบนพื้นฐานหลักการประชาธิปไตยอย่างเต็มที่

๒. ควรมีการพัฒนาฐานข้อมูลเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านนิติบัญญัติให้เป็นข้อมูลที่ผ่านกระบวนการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถใช้ในการตัดสินใจได้ทันที และมีระบบการติดตามเชิงบูรณาการที่ง่ายต่อการติดตามสถานการณ์ และประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้

๓. มีการจัดทำมาตรฐานการดำเนินงานด้านนิติบัญญัติจำแนกตามประเภท อาทิ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ การดำเนินงานด้านกระทู้ถาม ญัตติ กรรมการ การประสานงาน และติดตามสถานการณ์ด้านต่าง ๆ ให้มีมาตรฐานการทำงานที่ชัดเจนทั้งเรื่องกระบวนการพิจารณา และระยะเวลาในการดำเนินการที่เหมาะสม

๔. พัฒนาระบบการบริหารจัดการและการทำงานโดยมุ่งเน้นการเพิ่มพูนศักยภาพ และสมรรถนะของบุคลากร ลดขั้นตอนการดำเนินงานและการบริหารจัดการให้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ รวมถึงการนำระบบเทคโนโลยีและเครื่องมืออุปกรณ์ที่ทันสมัยมาใช้ในการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะในส่วนนี้จัดทำขึ้นจากการประมวลผลการสัมมนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการประสานงานด้านนิติบัญญัติ ประสานงานกับองค์กรตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอื่น จัดโดยสำนักประสานงานการเมือง สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ซึ่งถือได้ว่าเป็นข้อมูลเพียงส่วนหนึ่งที่เป็นมุมมองจากภายในของผู้ปฏิบัติงานเท่านั้น ยังไม่ครอบคลุมในมิติอื่นๆ จึงได้จัดทำแบบสอบถามประเด็น “ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนากระบวนการการประสานงานด้านนิติบัญญัติ” เพื่อให้การทำงานด้านนิติบัญญัติของไทยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพรวดเร็ว ราบรื่น เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติ และประชาชนอย่างสูงสุด

แบบสอบถาม

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนากระบวนการประสานงานด้านนิติบัญญัติ

๑. กระบวนการประสานงานด้านนิติบัญญัติของไทยในปัจจุบันมีความเหมาะสมเพียงใด

๒. ปัจจัยที่เป็นปัญหาอุปสรรคต่อกระบวนการประสานงานด้านนิติบัญญัติไทยมีอะไรบ้าง
เพราะเหตุใด

๓. ปัจจัยเสริมที่จะทำให้กระบวนการประสานงานด้านนิติบัญญัติไทยมีประสิทธิภาพขึ้น
มีอะไรบ้าง และมีแนวทางการดำเนินการอย่างไร

ขอขอบพระคุณ